

Универзитет у Београду – Грађевински факултет
www.grf.bg.ac.rs

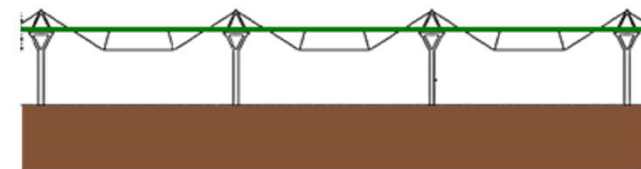
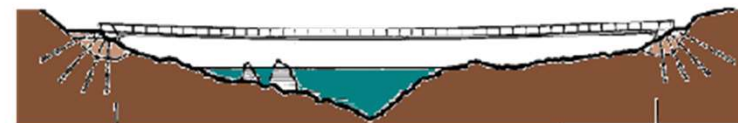
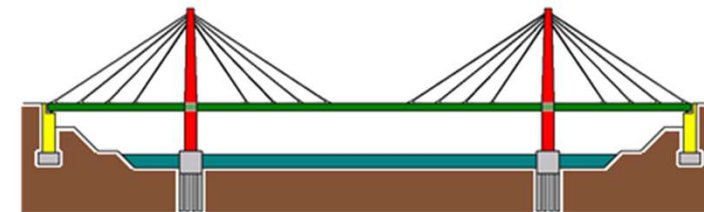
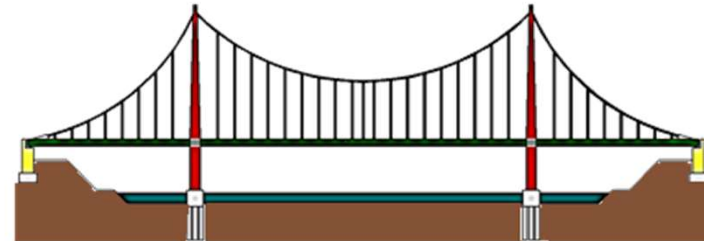
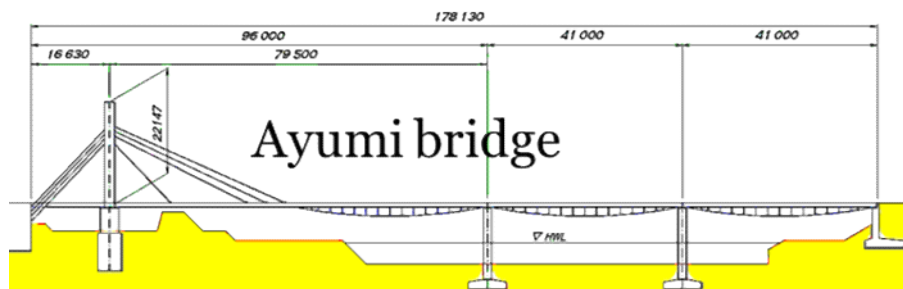

Студијски програм: **ГРАЂЕВИНАРСТВО ДИПЛОМСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ**
Modul: **КОНСТРУКЦИЈЕ**
Година/Семестар: **I година / I семестар**
Назив предмета (шифра): **БЕТОНСКИ МОСТОВИ (МОК1БМ)**
Наставник : **В. Проф. Др Снежана Машовић**
Наслов предавања: **Специјални системи мостова**
Датум : 15.01.2024.

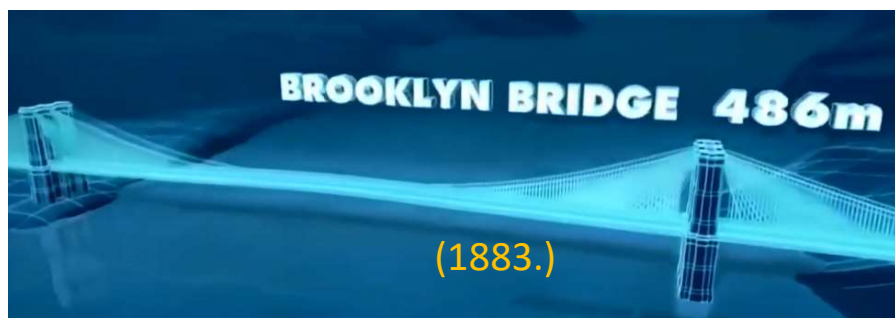

Системи придржани кабловима

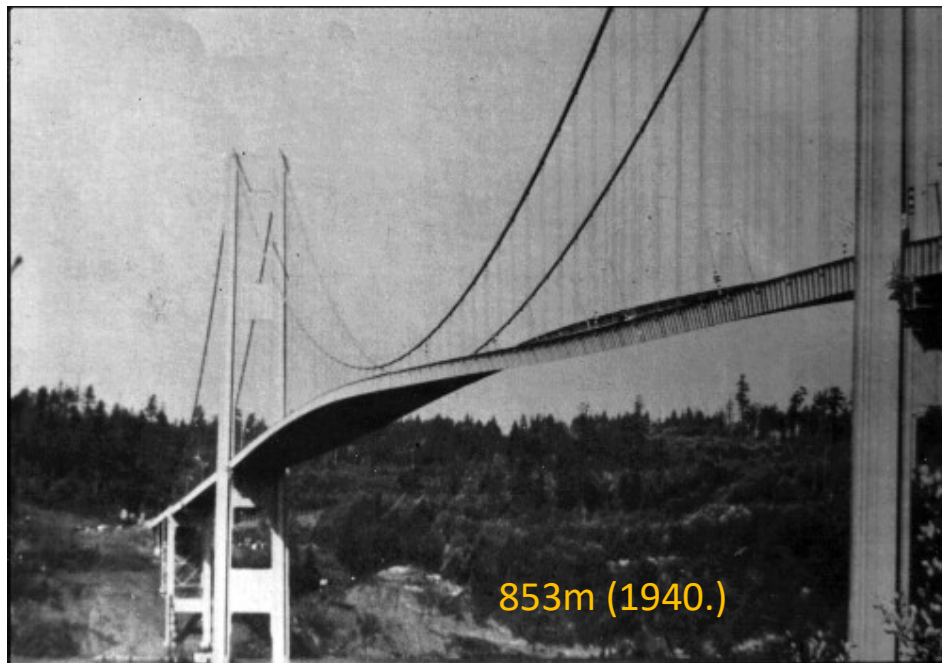
- Висећи мостови
- Мостови са косим затегама
- Остали специјални системи (extrados bridges, under-deck, stress-ribbon, комбиновани)

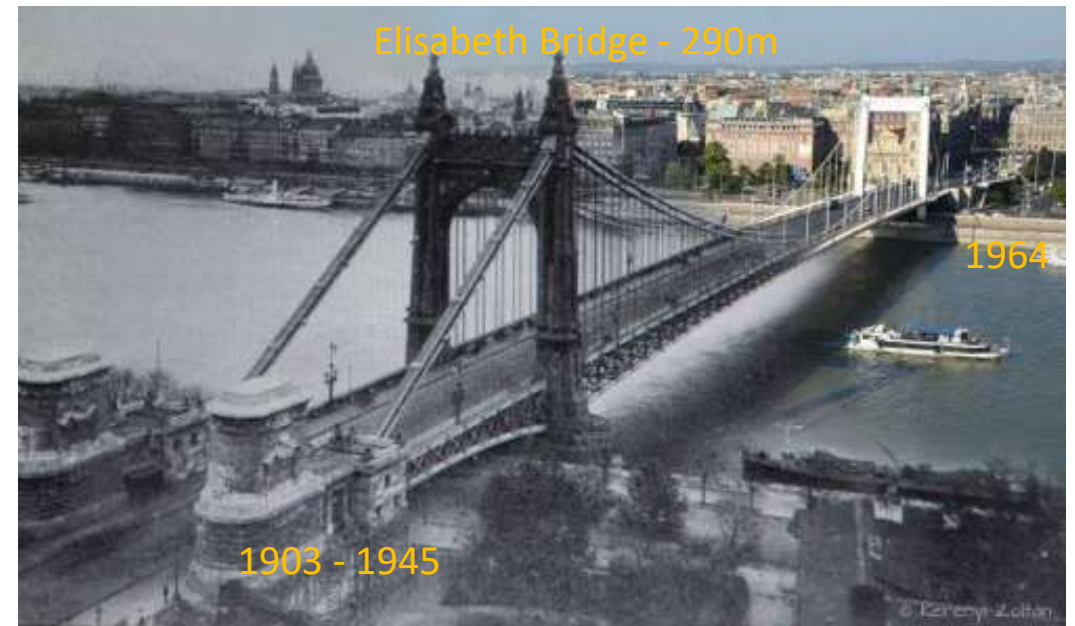
Развој великих висећих мостова

Tacoma Narrows Bridge

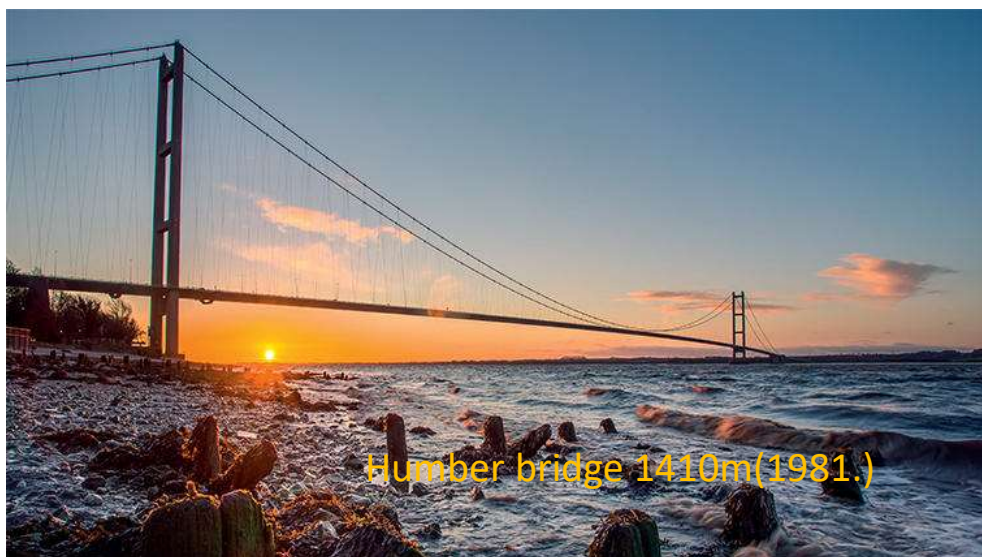
Висећи мостови на Дунаву

Велики висући мостови у Европи

Forth Road 1005m (1964.)

Humber bridge 1410m(1981.)

Great Belt East 1624m (1998.)

Висећи мостови у Јапану

Kurushima-Kaikyō
Укупна дужина – 4015m
највећи распон – 1030m (1999.)

Akashi – Kaikjo - 1991m (1998.)

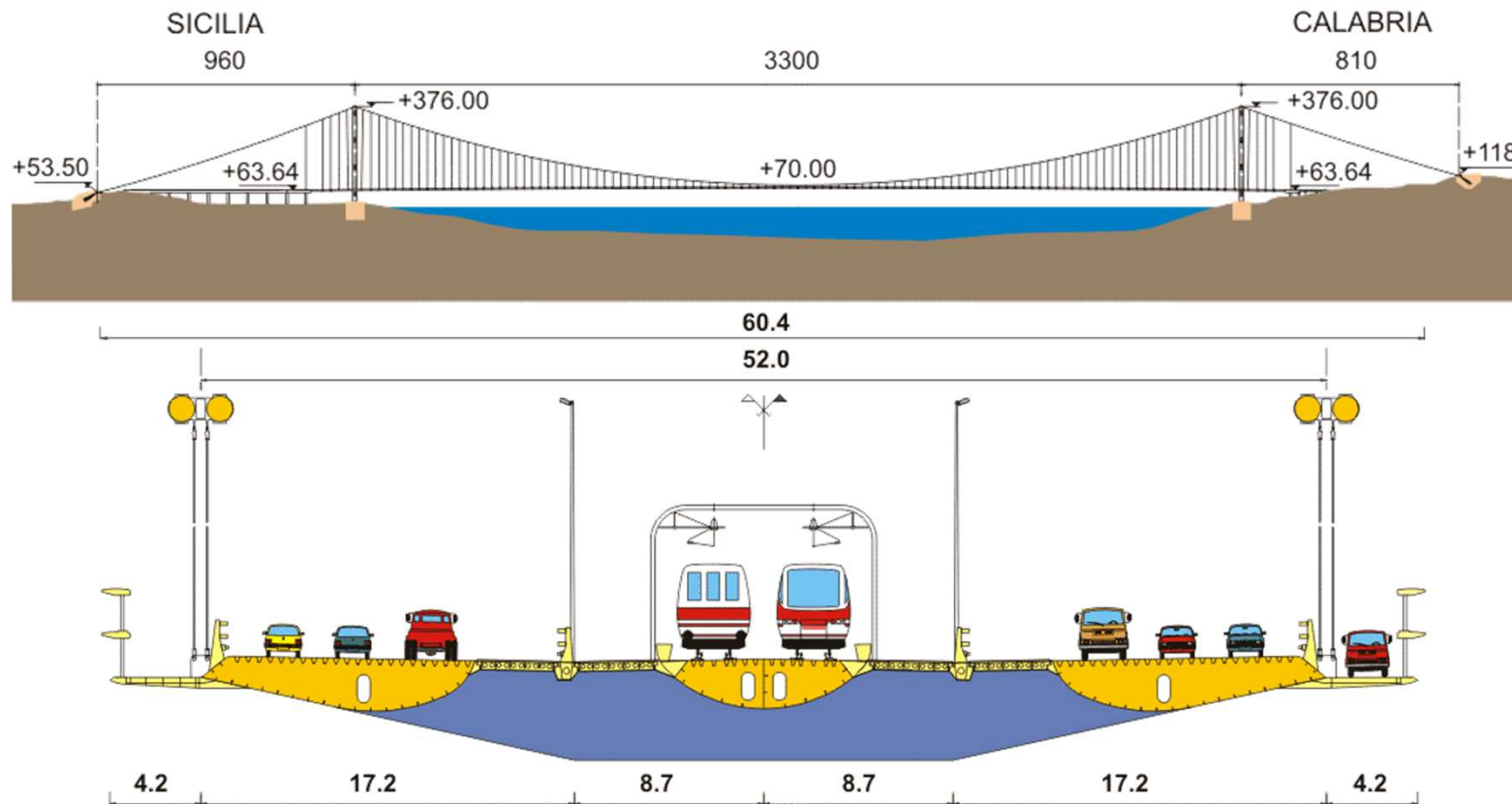
Most Čanakale

- Most Čanakale 1915 biće najduži viseći most na svetu, ukupne dužine 4.608 metara, sa rasponom između pilona od 2.023 metra, što je dužina koja simboliše 2023. godinu u kojoj se obeležava 100. godišnjica od osnivanja Republike Turske, koju je utemeljio Kemal Ataturk.
- https://www.youtube.com/watch?v=ys_310mlbcl&ab_channel=Liebherr

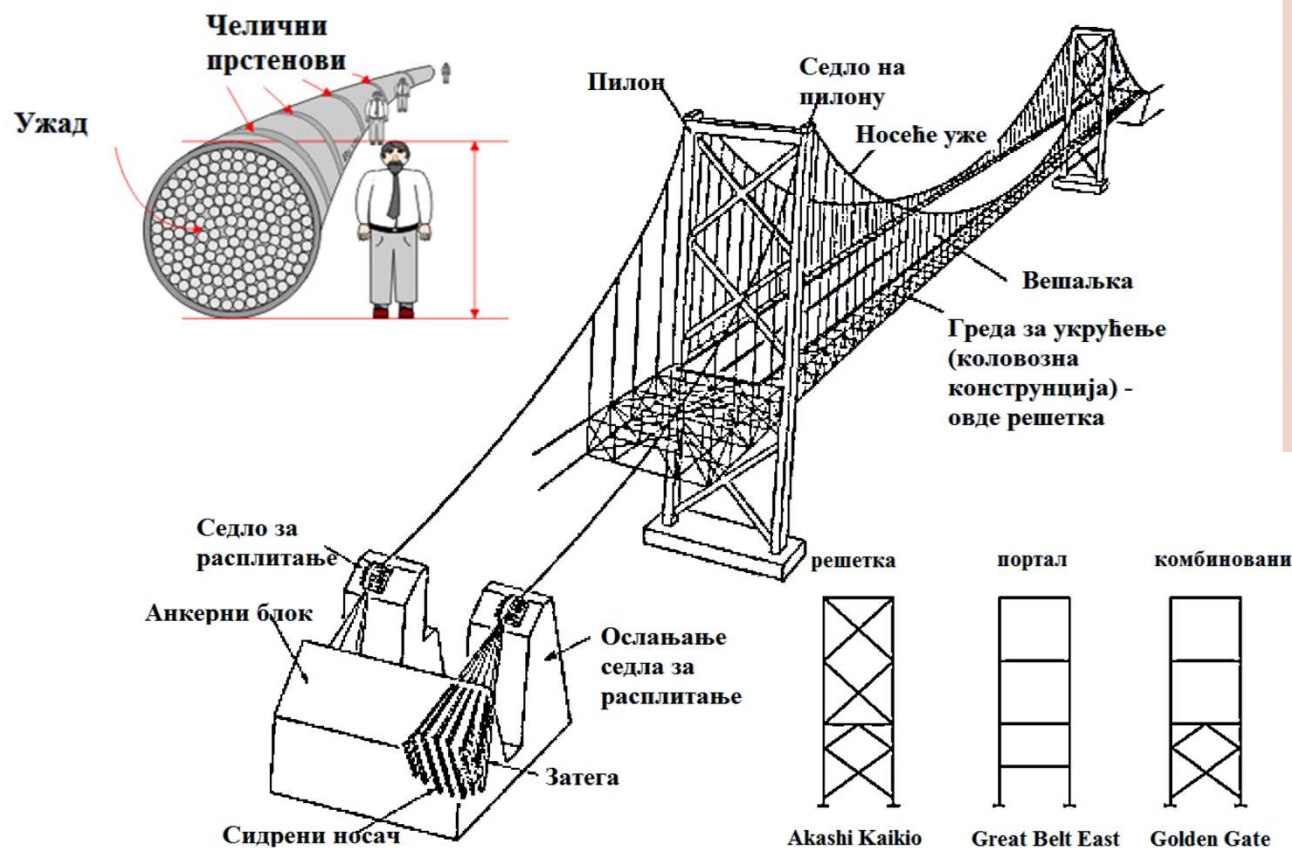
Пројекат Messina

https://www.youtube.com/watch?v=Yz-nDDhmhKI&ab_channel=Futurology

Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Основни елементи

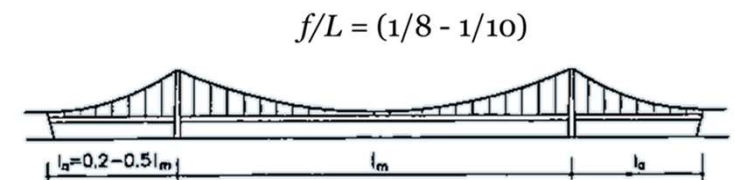

Предности

Највећи распони;
 Мање материјала, економични;
 Нема потребе за скелом;
 Отпорност на утицаје земљотреса

Мане

Значајан утицај ветра;
 Непогодни за железнички саобраћај;
 Поједини делови се тешко монтирају и одржавају.

Типови висућних мостова

**Овешање само у главном
распону**

Овешање у свим распонима

**Висућни мостови са више
поља**

Вертикалне вешаљке

Косе вешаљке

Комбиновани систем

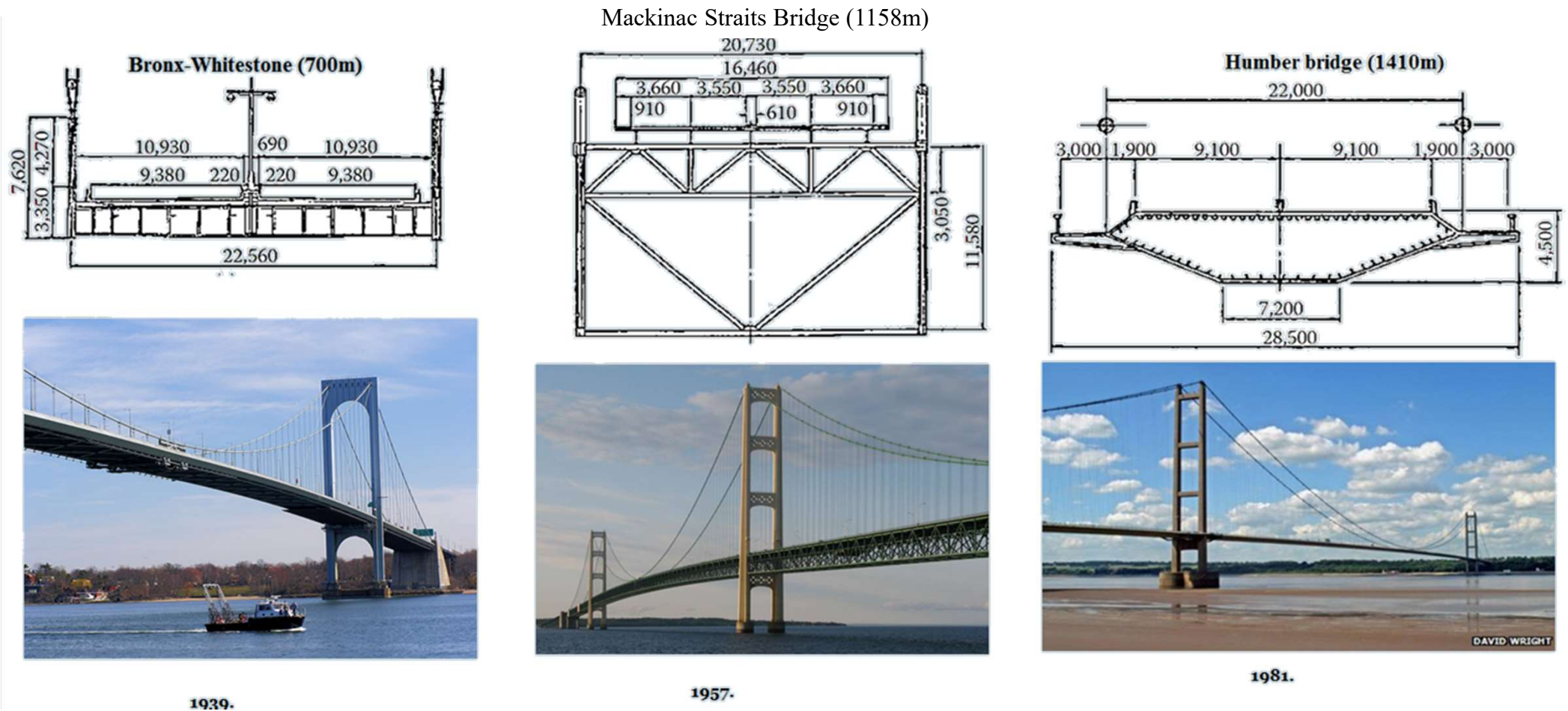

Екстерно усидрени

Интерно усидрени / самоанкеровани

Греда за укрућење – коловозна конструкција

Аеродинамичка стабилност

О.Н. Амтманн препоруке за обезбеђење аеродинамичке стабилности

$$S = 1600 (g / f) + 160000 (I / t^4) > 600$$

g – тежина греде

f – стрела кабла

I – момент инерције греде

$t = L/100$, са L = размак пилона

(Тасота: $S=170$)

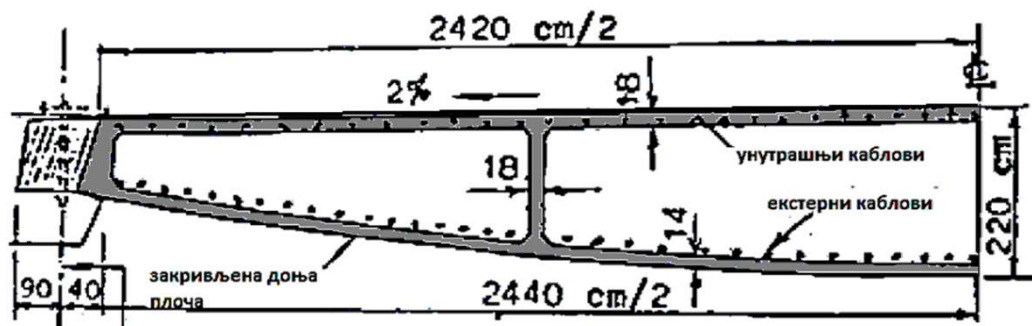
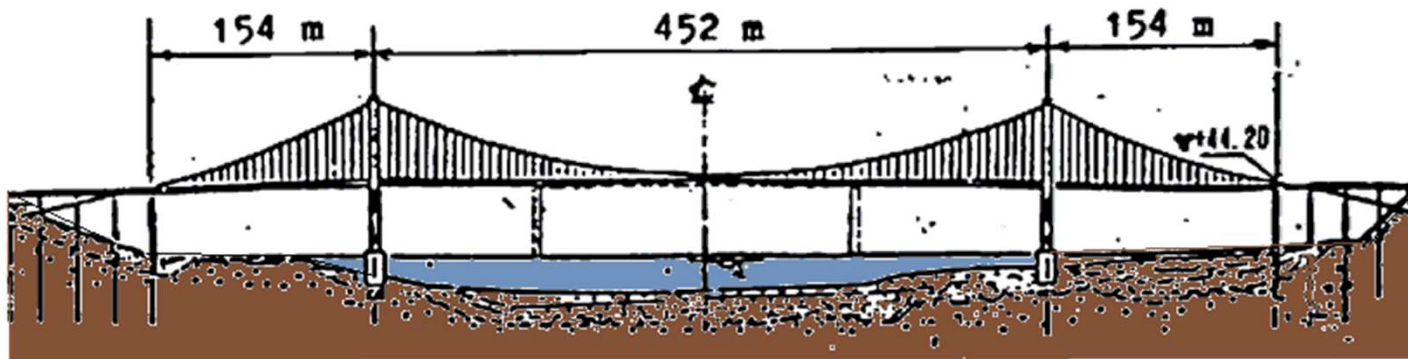
■ Генералне препоруке

$$H / L = 1/170;$$

$$B / L = 1/53;$$

$$f / L = 1/9$$

Shantou Bay Кина 1995

линија вешања

Извођење

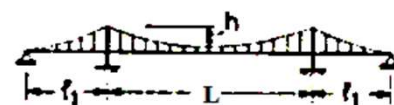
Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Моно-уже

Chavanon Viaduct (300m)

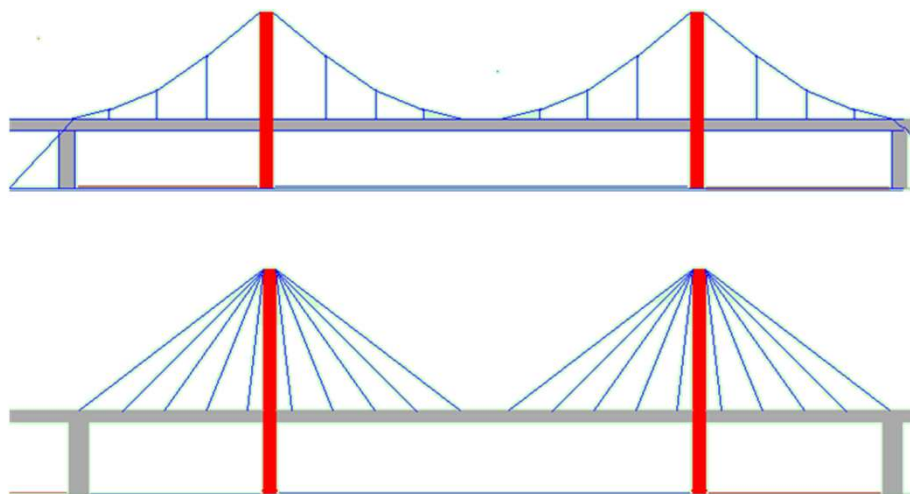
Сличности и разлике висяћих мостова и мостова са косим затегама

Висяћи мост
 $h/L = 1/9$

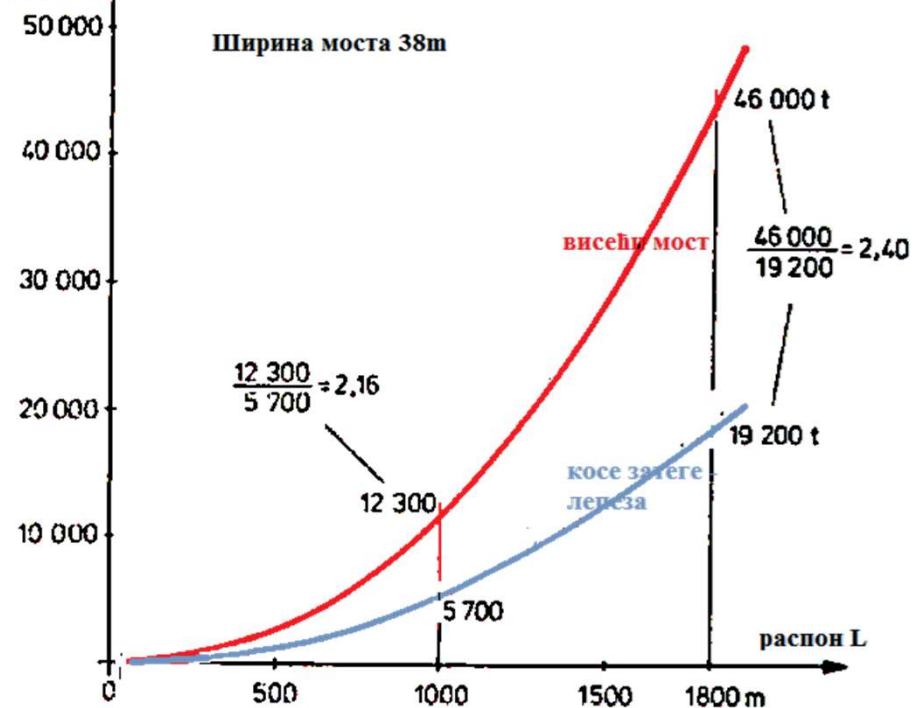
Мост са косим затегама
 $h/L = 1/5$

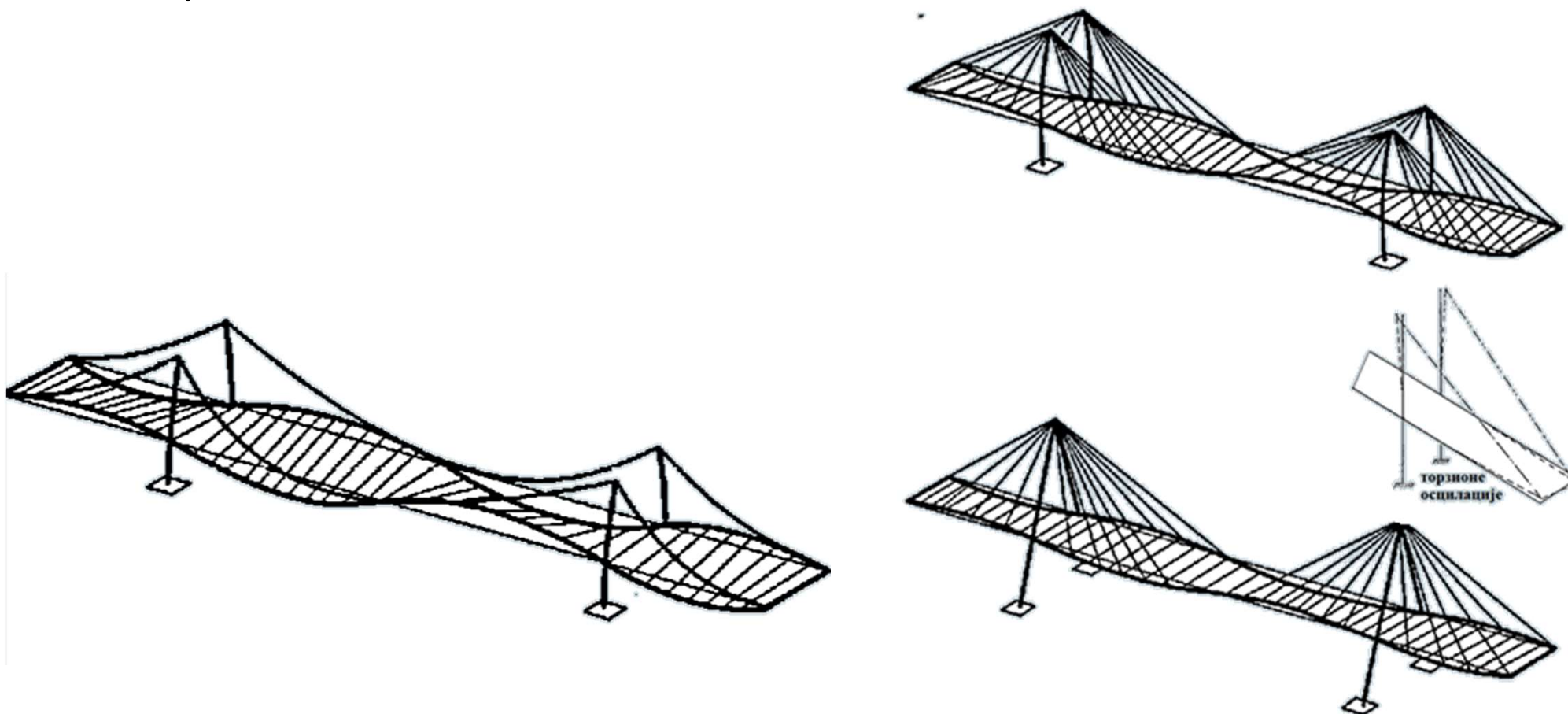
тежина каблова у

тонама

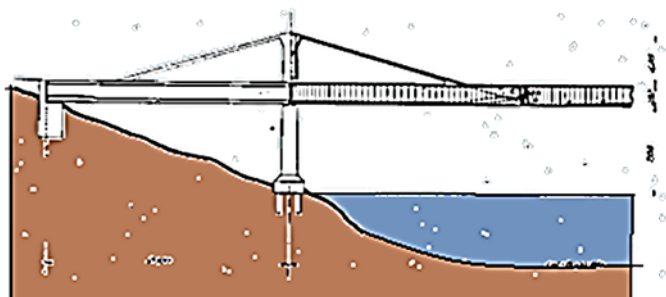
Ширина моста 38m

Аеродинамичка стабилност

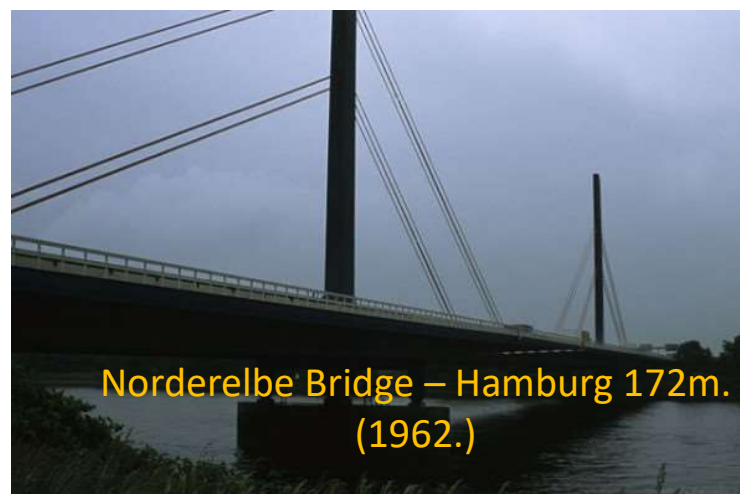

Аквадукт Темрић 1927. (60,3m)

Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Рани челични мостови са косим затегама

У Србији

Нови железнички мост у Београду, 254,1977

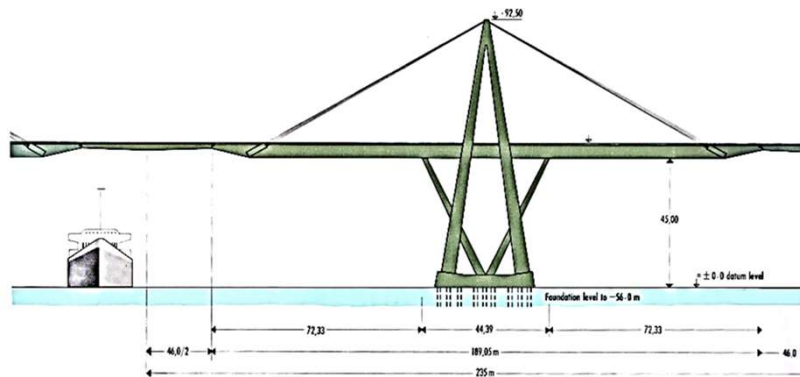

Мост слободе у Новом саду, 351, 1991-1999.

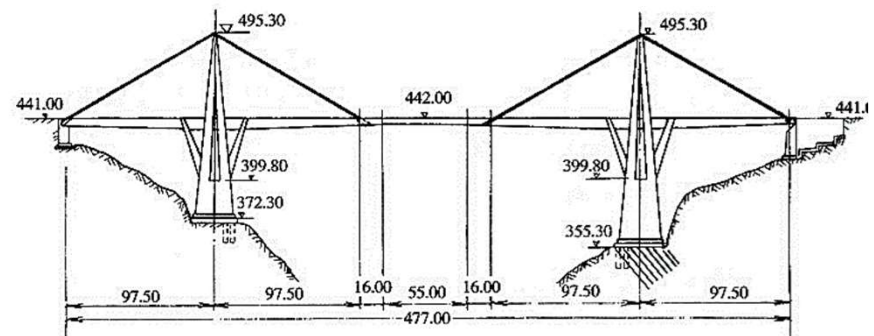
Riccardo Morandi (бетонска коловозна конструкција)

Maracaibo Bridge – Венецуела, 253,1962

Wadi Kuf 282 -1971 Либија

Riccardo Morandi

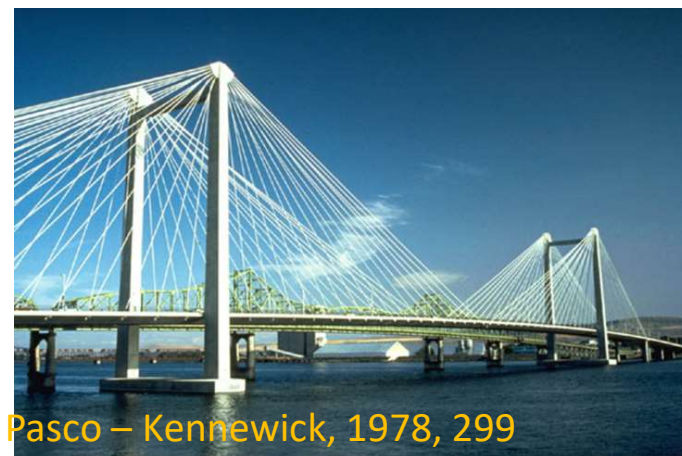
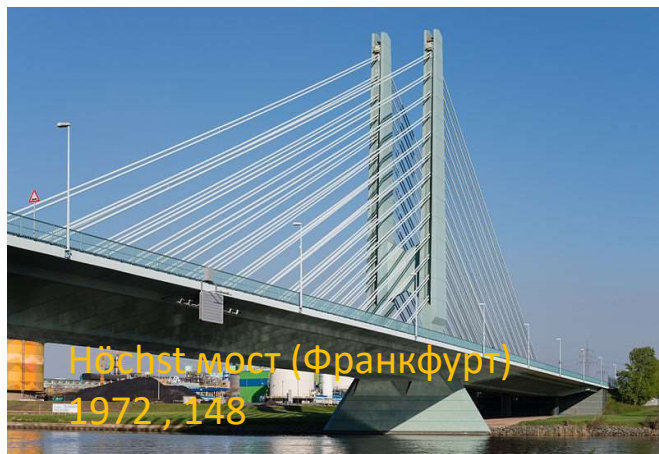

Polcevera Viaduct, Genoa, Italy
202.50 - 207.90 - 142.65 m (1968.)

Viadotto_Carpineto 30.00 m - 181.00 m - 30.00 m

Бетонска коловозна конструкција – савремене форме

Бетонска коловозна конструкција – савремене форме

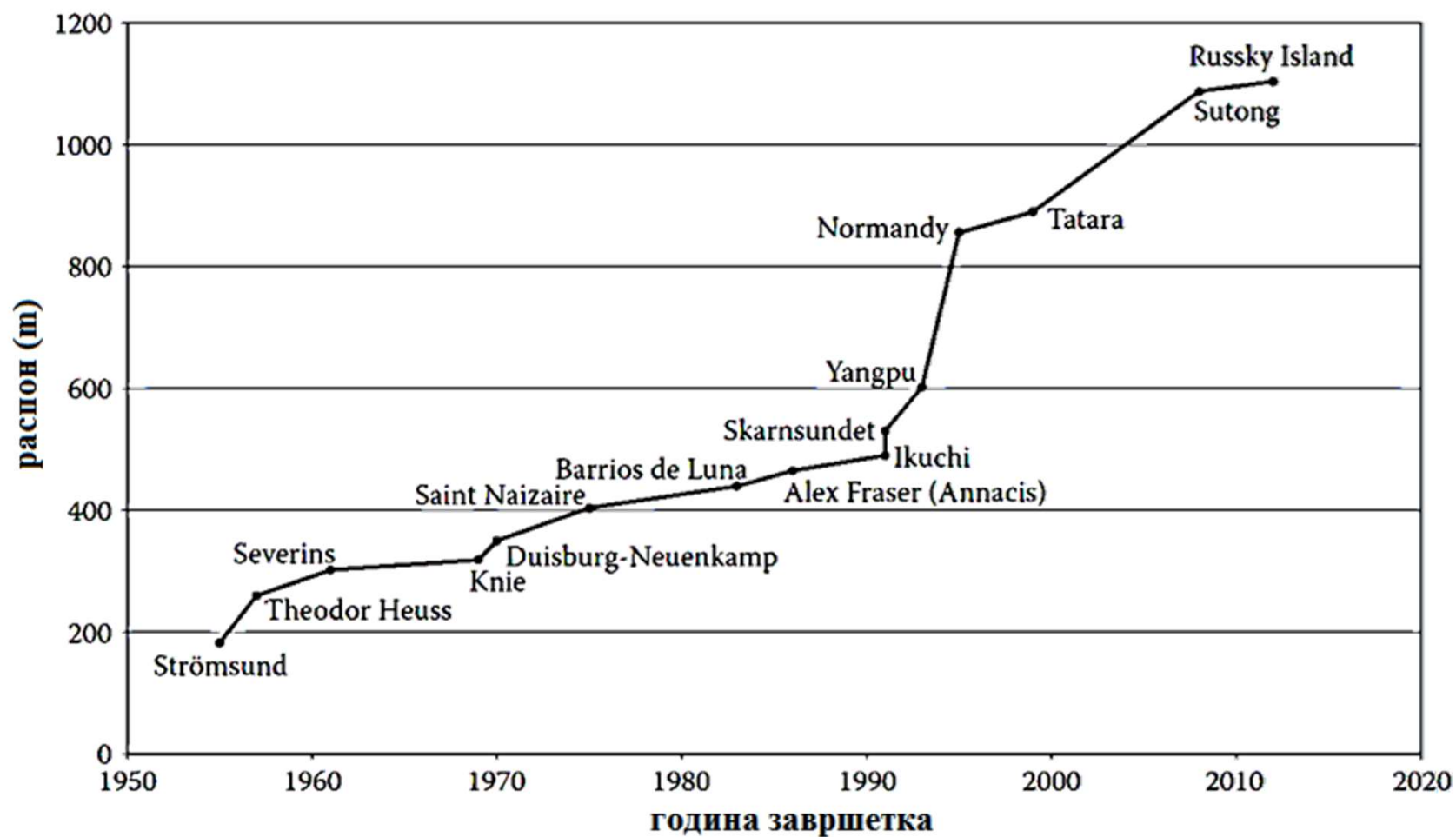
Рекорди

Мост на Ади, 375, 2012

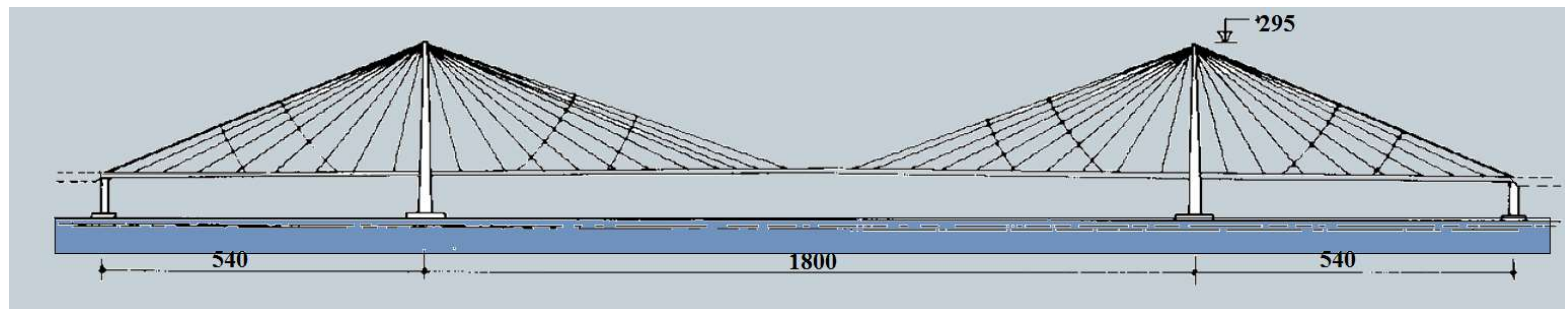

Пораст распона

Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Идејно решење моста Месина (распон 1800м)

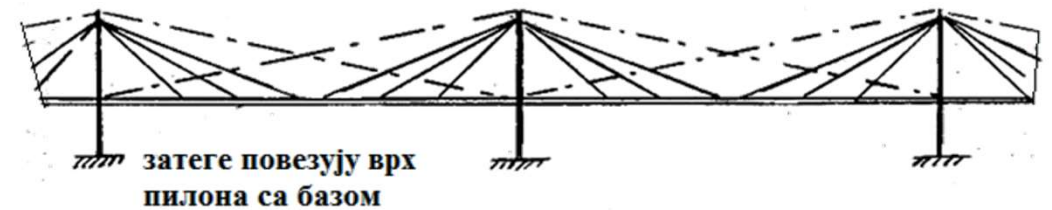
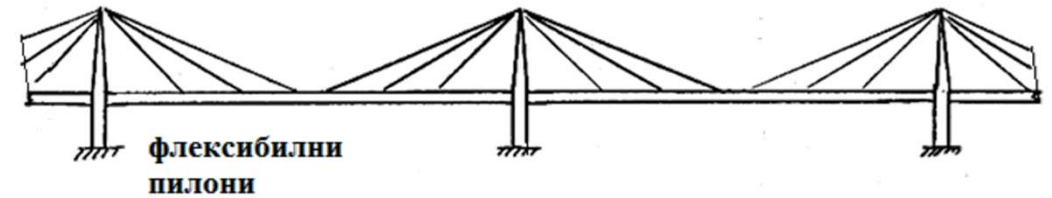
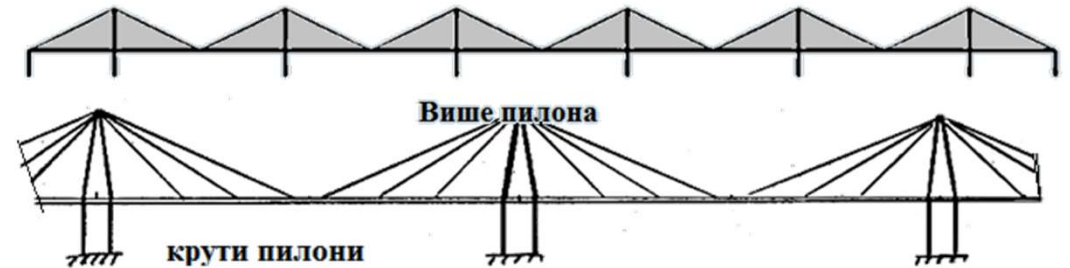
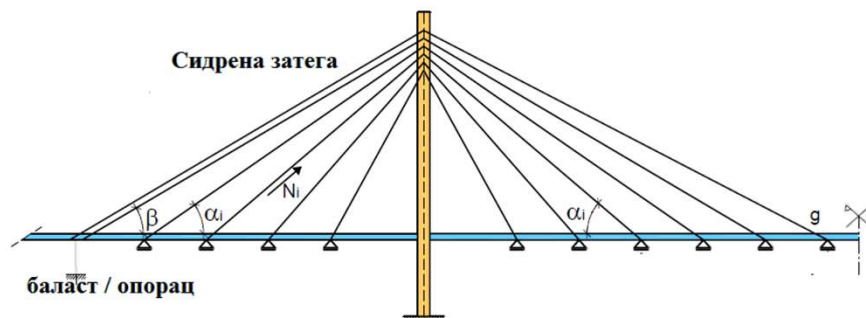
Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Број пилона

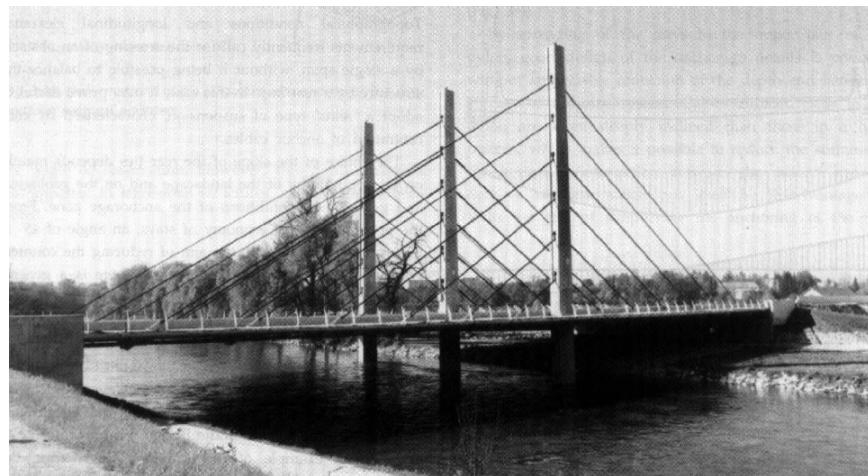
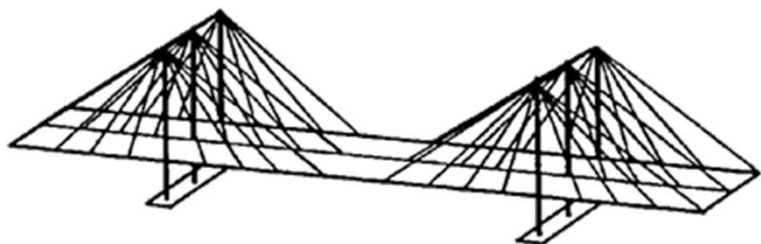
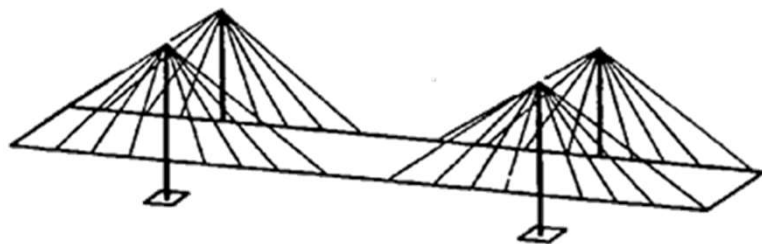
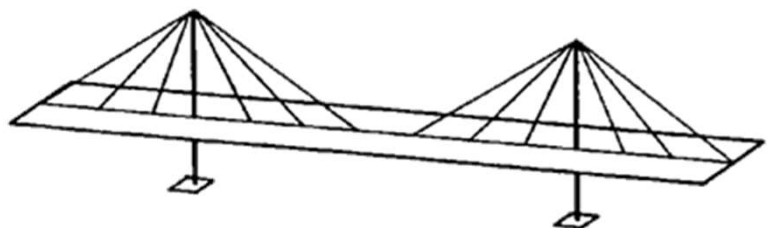
Један пилон

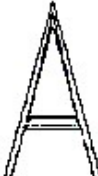
Два пилона

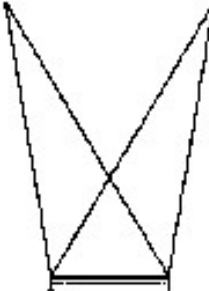
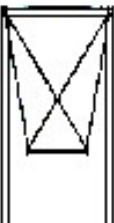

Број равни затега

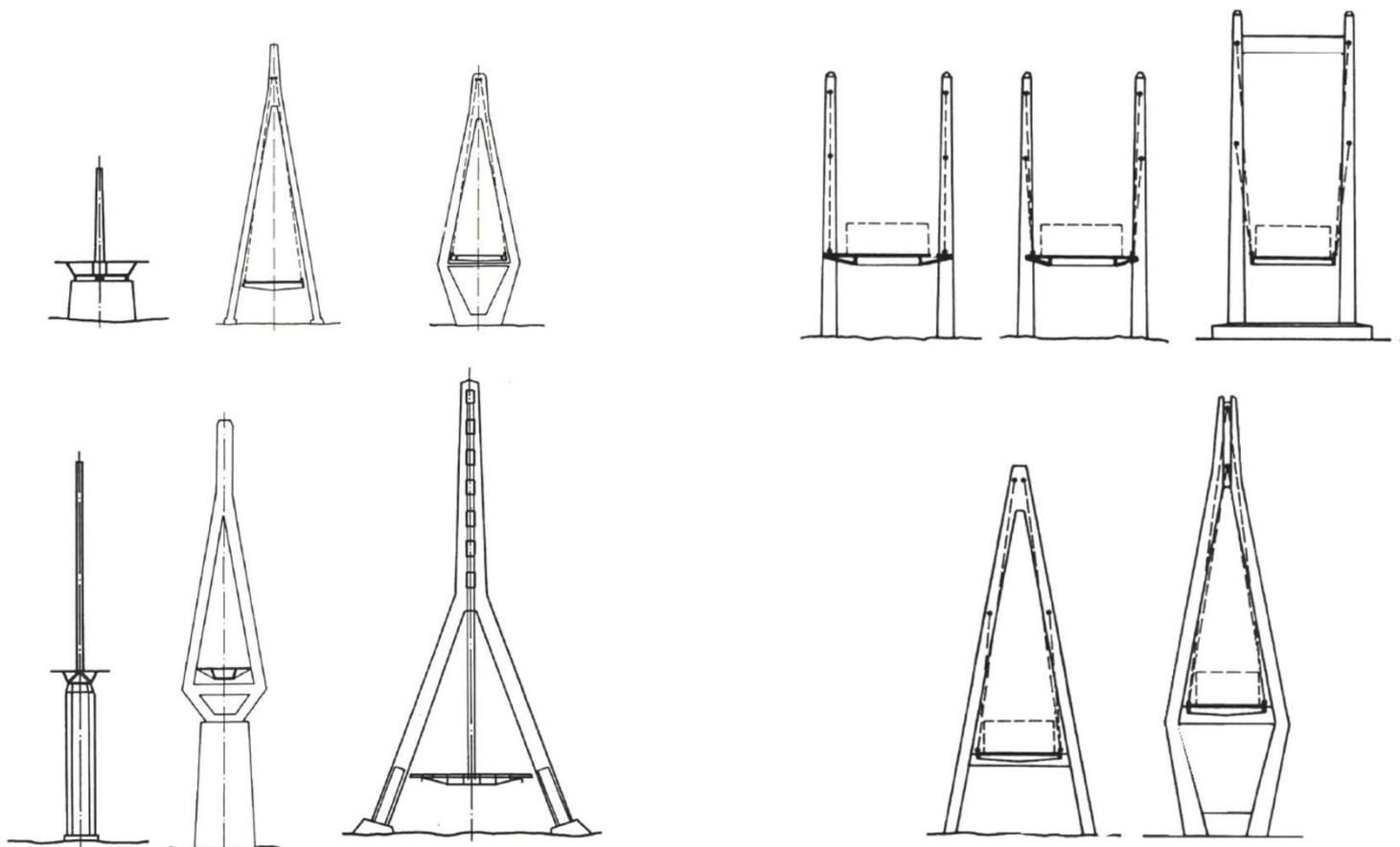

Равни каблова и пренос оптерећења

положај каблова и носача	Пренос оптерећења:					Типични пресеци пилона
	каблови вертикално	носач бочно	торзано	вертикално	бочно	
	✓			✓	✓	
	✓		✓	✓		
	✓		✓	✓		

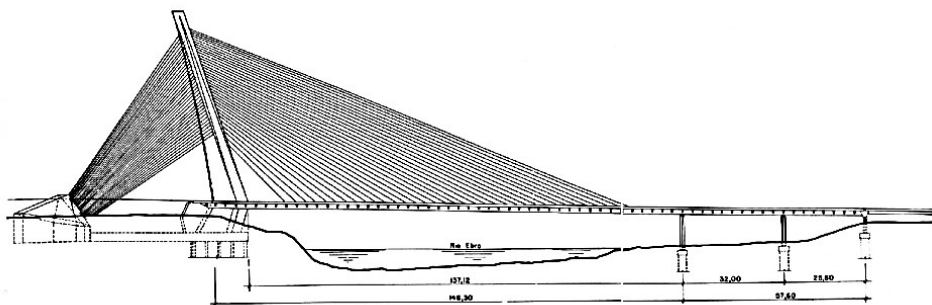
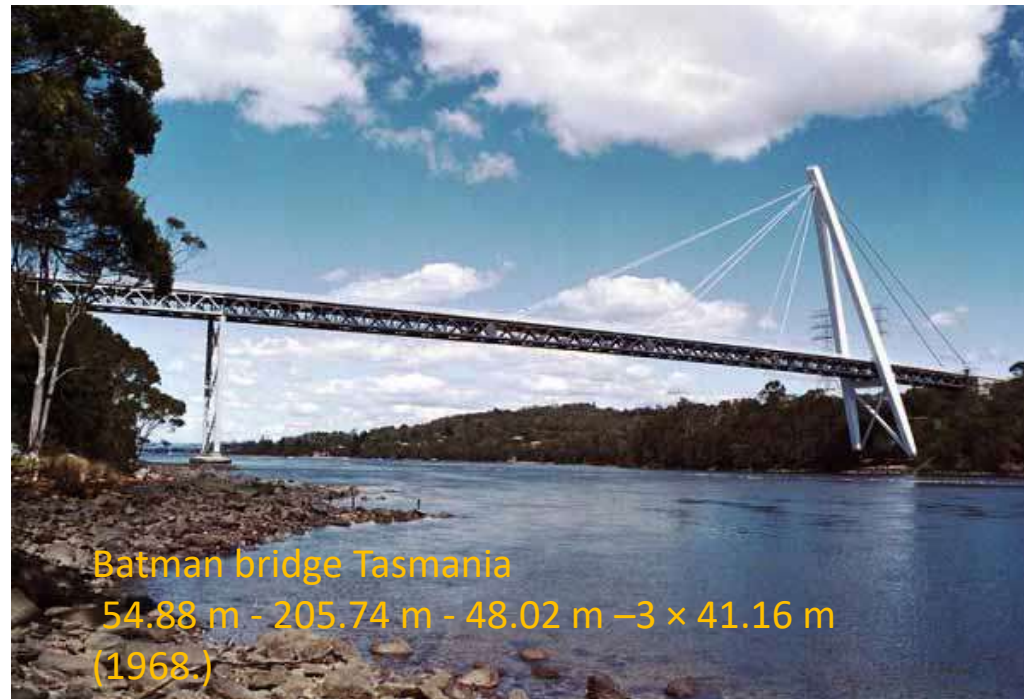
положај каблова и носача	Пренос оптерећења:					Типични пресеци пилона
	каблови вертикално	бочно	торзано	вертикално	бочно	
	✓	✓			✓	
	✓	✓	✓			

Обликовање пилона

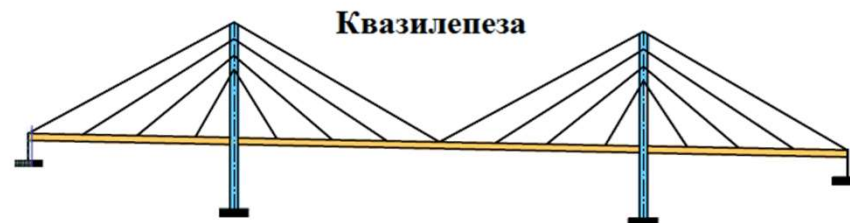
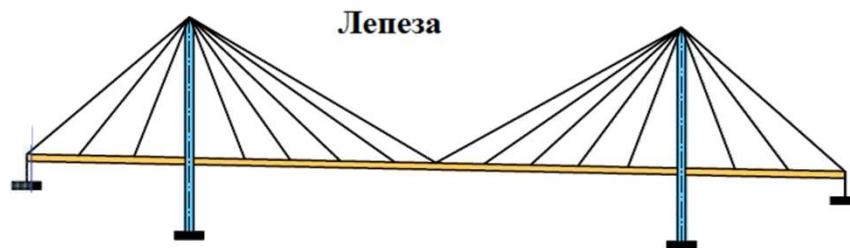
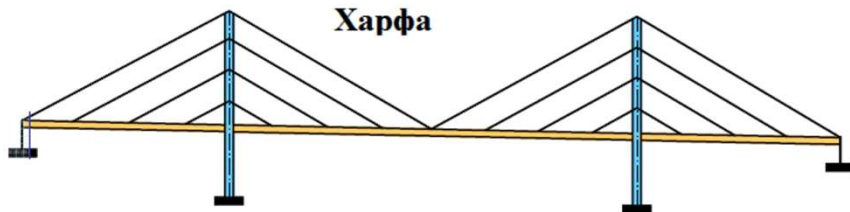

Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Коси пилони

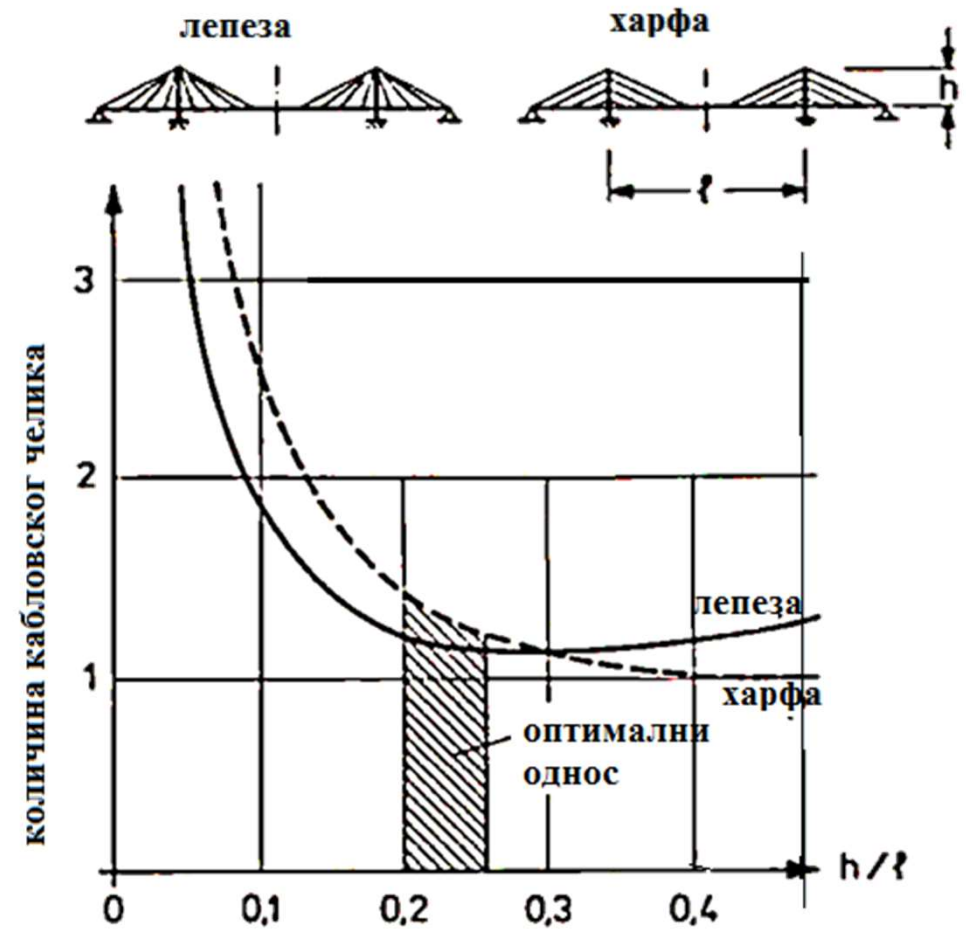
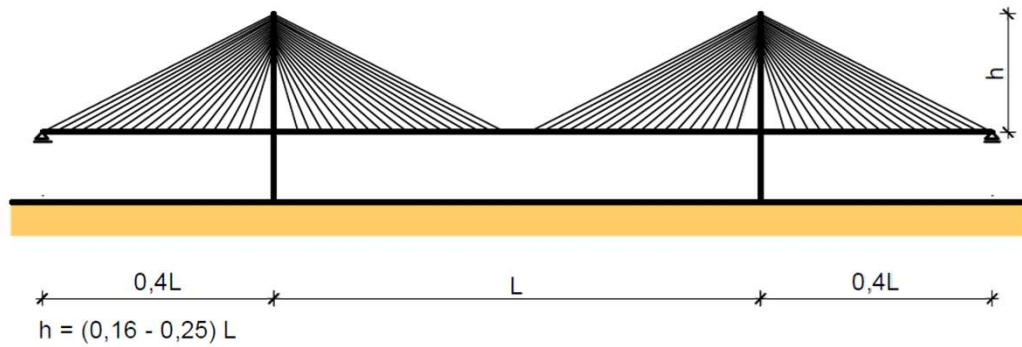

Распоред затега

- Харфа:
  - Естетски прихватљивије(?)
  - Прикључци затега под истим углом олакшавају извођење
  - Повећана стабилност пилона
  - Више затега, веће силе притиска у греди и већи моменти у пилону
  - Силе у затегама уједначене
- Лепеза:
  - све се затега сидре у врху пилона, што ствара проблеме код усидрења
- Квазилепеза:
  - економична,
  - најчешћа примена
- Као опште правило, најдужи каблови не треба постављати под углом са хоризонталним положајем мање од $21^\circ - 23^\circ$, како би били ефикасни при преносу вертикалног оптерећења. То значи да је однос висине пилона изнад коловозне конструкције према дужини главног распона типично од 1: 5. Ако су пилони нижи систем постаје такозвани *extradosed bridge* (привидни мост са косим затегама).

Односи

Број и размак затега

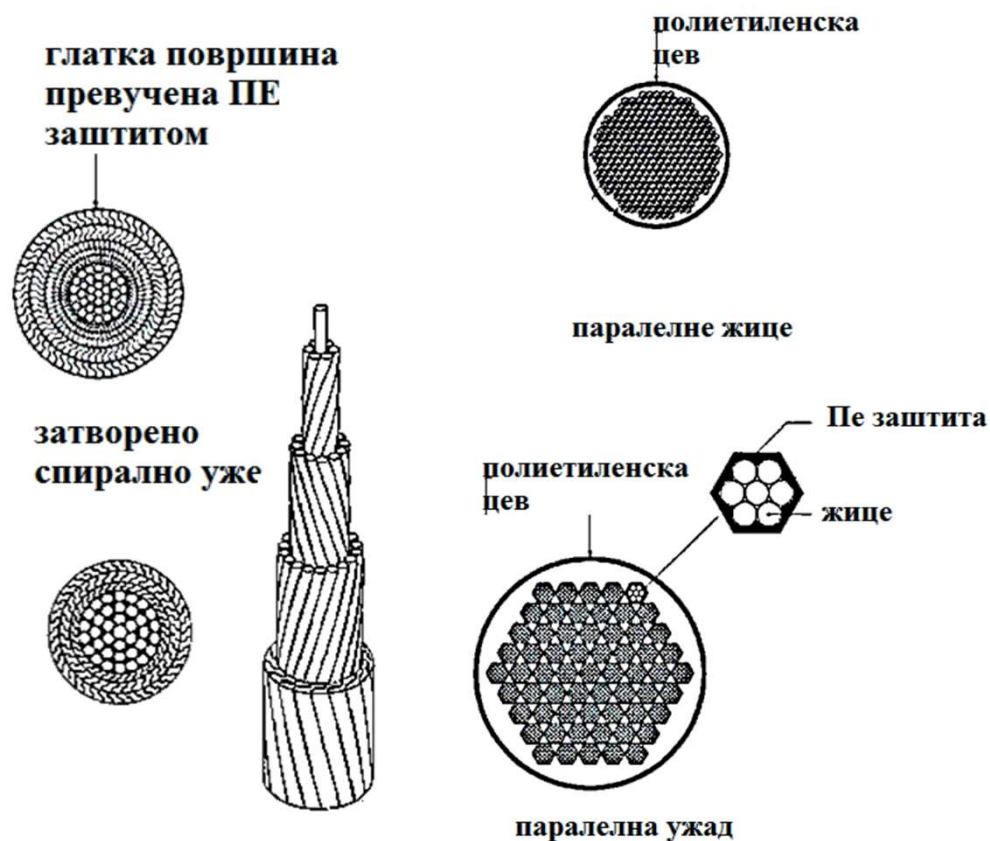
Рани

- 2 до 6 редова затега у средњем распону
- Међуразмаци затега 30 до 70 m
- Захтева круту греду
- Висина греде према распону $h/L \geq 1/70$
- Отежано сидрење затега (велике силе)
- Извођење уз помоћне конструкције

Савремени

- Међуразмаци затега 5-15 m (бетонске греде), 10-20 m (челичне греде)
- Висина греде према распону $h/L \geq 1/150$ - $1/400$
- Мање концентрисане силе на местима сидрења и мањи моменти
- Једноставно извођење сукцесивном монтажом уз додавање затега

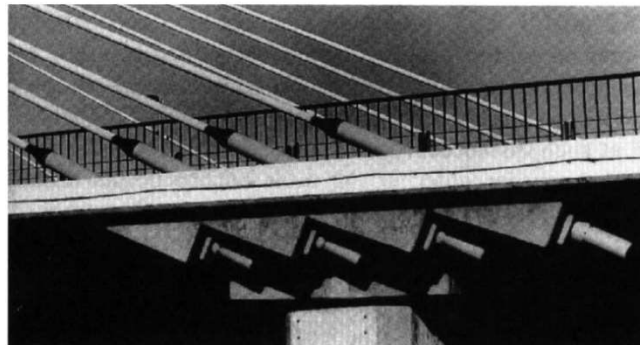
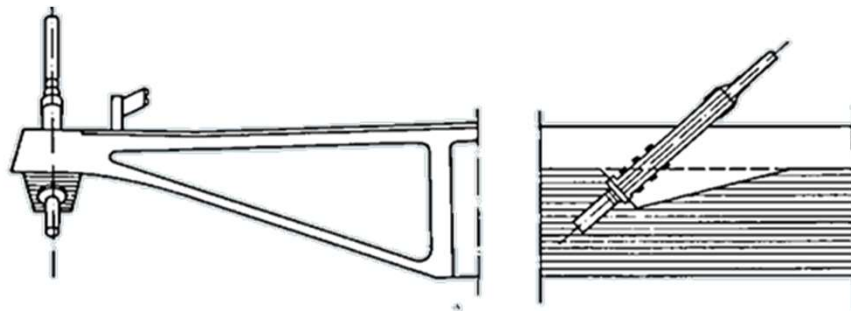
Коси каблови / Затеге

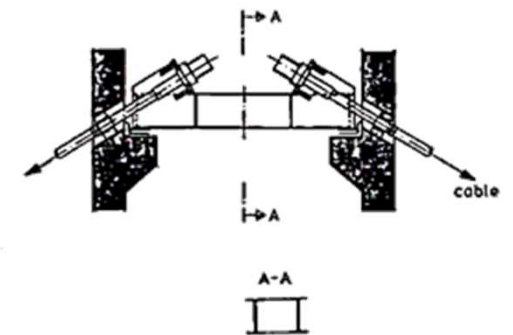
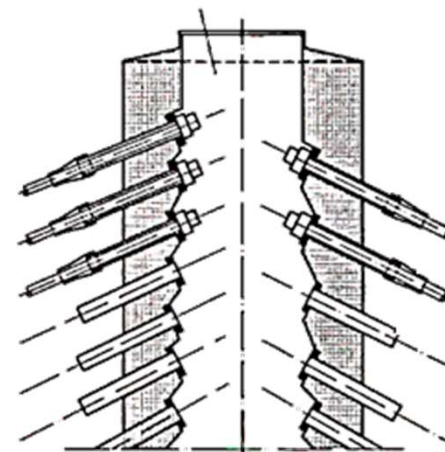
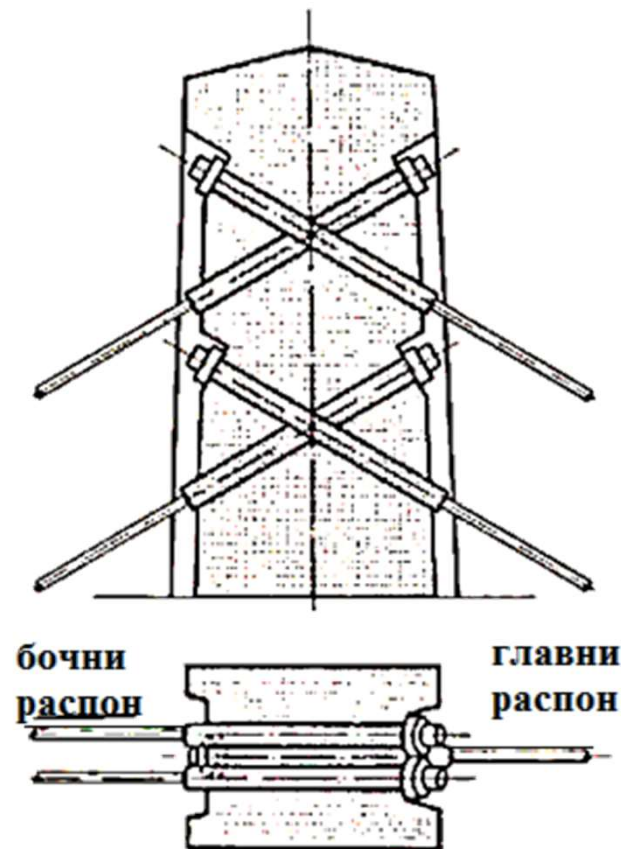
Затеге су 2.5-3 пута скупље од челика за претходно напрезање.

Пројектују се тако да под сталним и саобраћајним оптерећењем напони у затегама износе свега 45% прекидне силе, ради елиминисања ефекта замора. Котве су нарочито осетљиве на појаву замора.

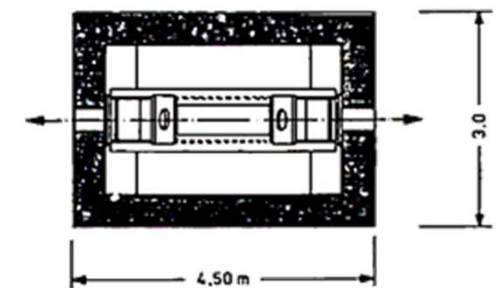
Сидрење у бетонску греду

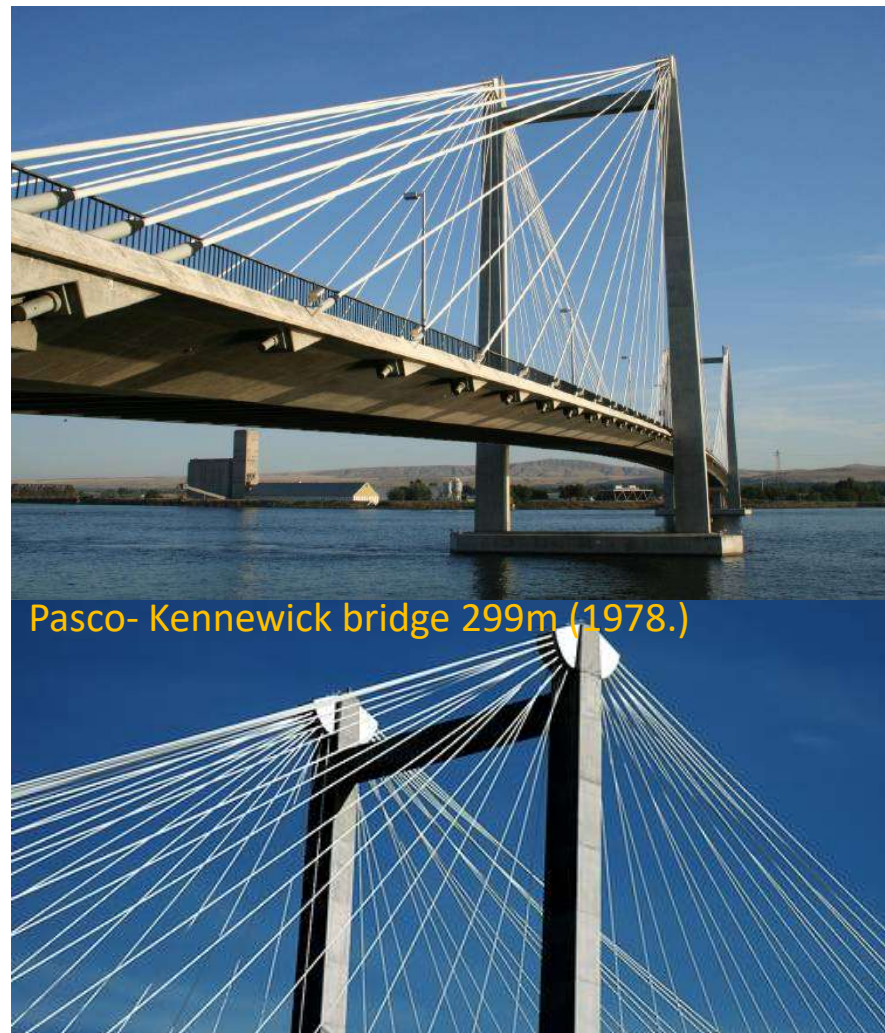
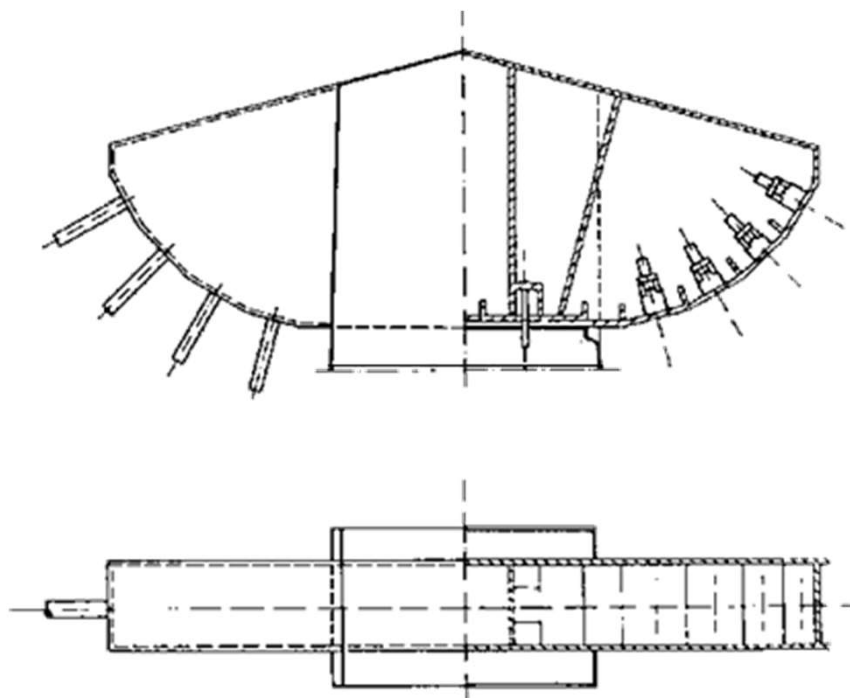
Сидрење затега у пилону

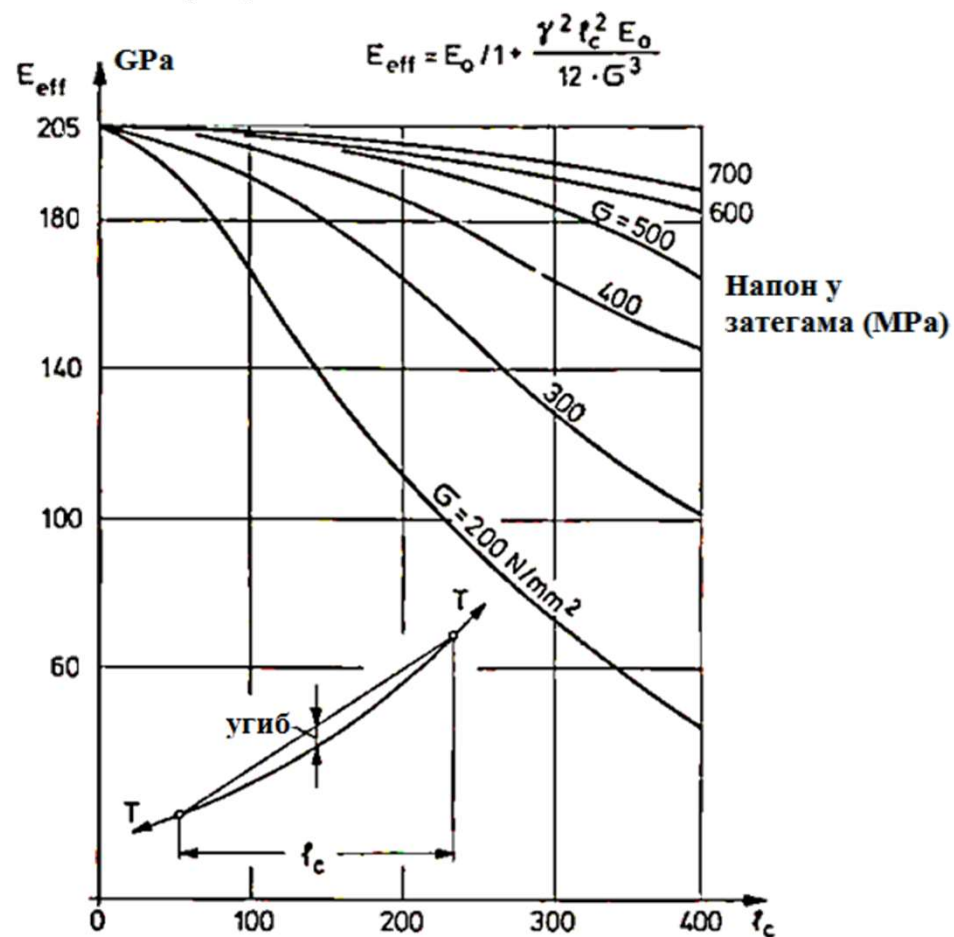
ОПЦИОНО - ЧЕЛИЧНИ
НОСАЧ

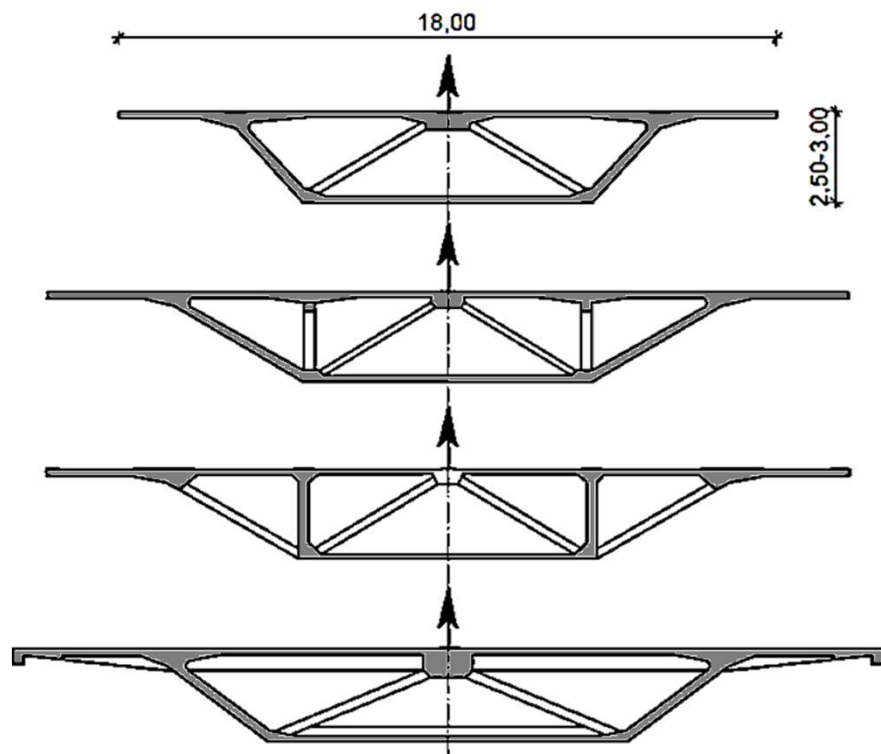
Лепеза

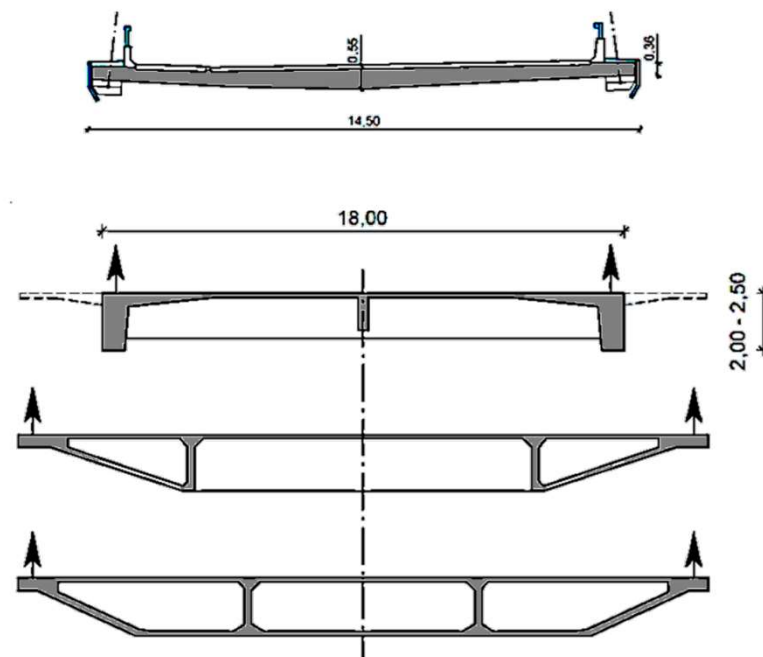
Утицај угиба на крутост затеге

Обликовање бетонске коловозне конструкције

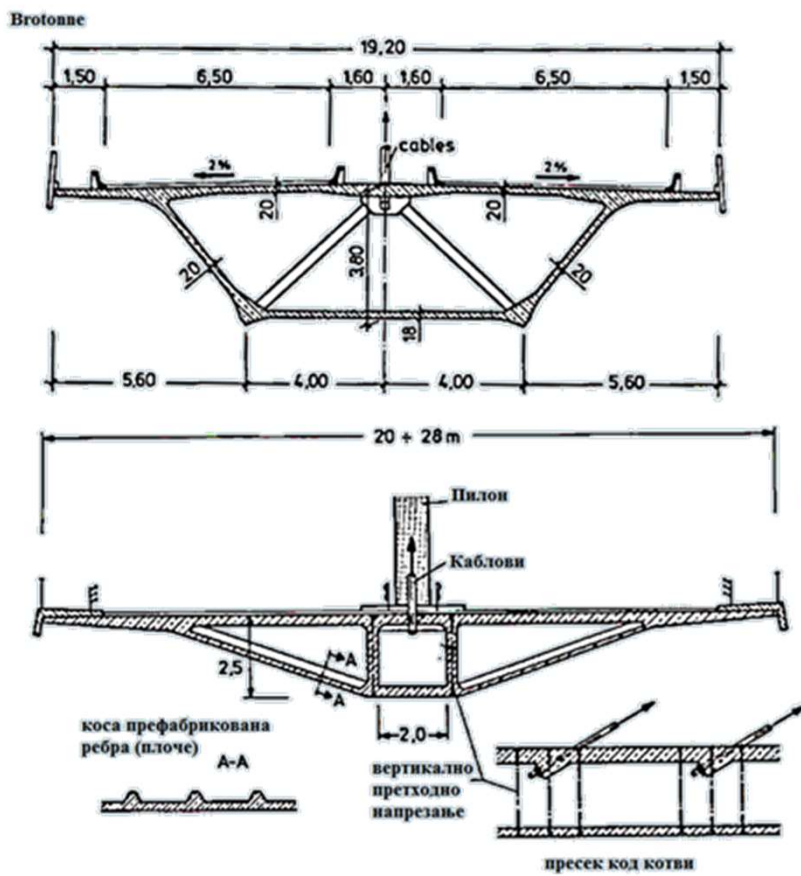
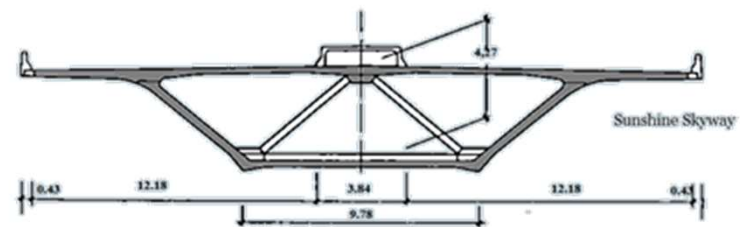
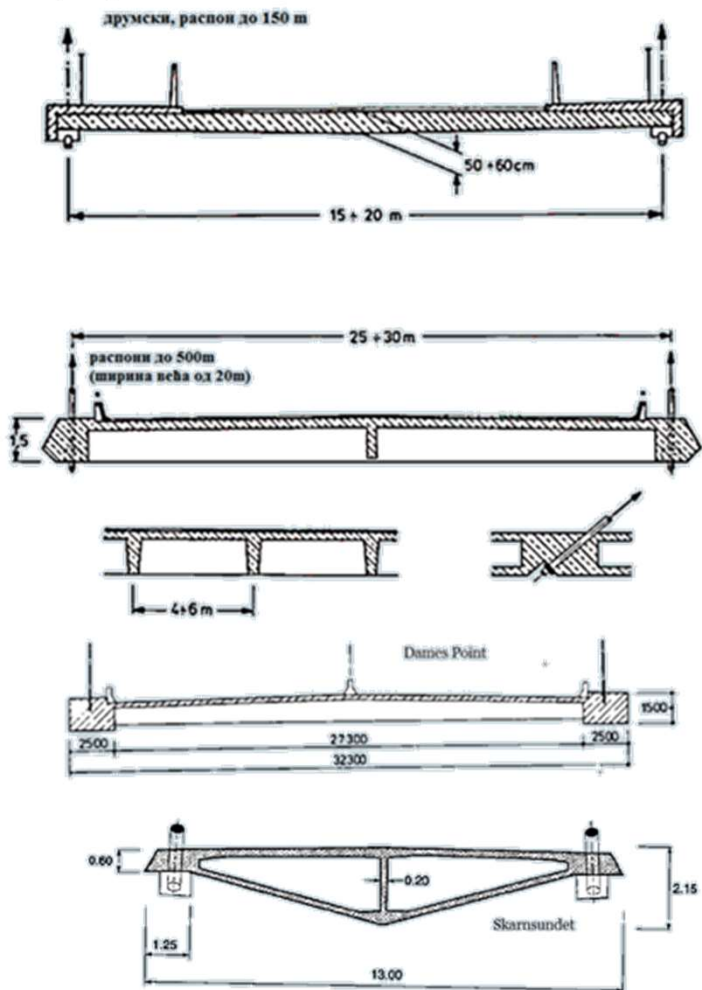

Вешање у једној равни, крућа коловозна конструкција

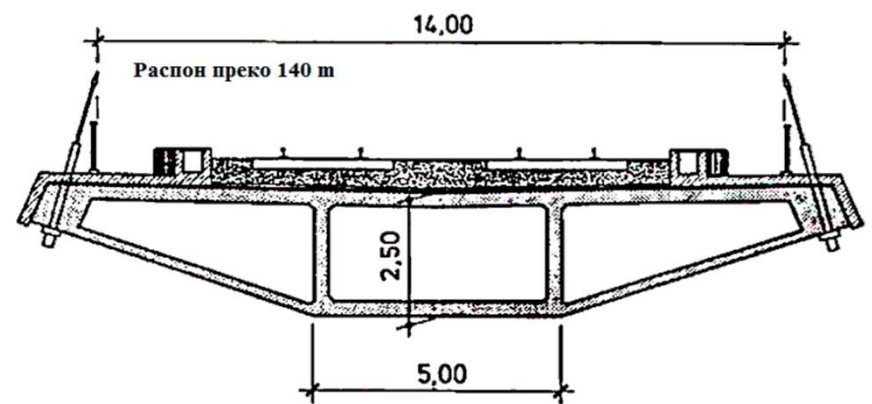
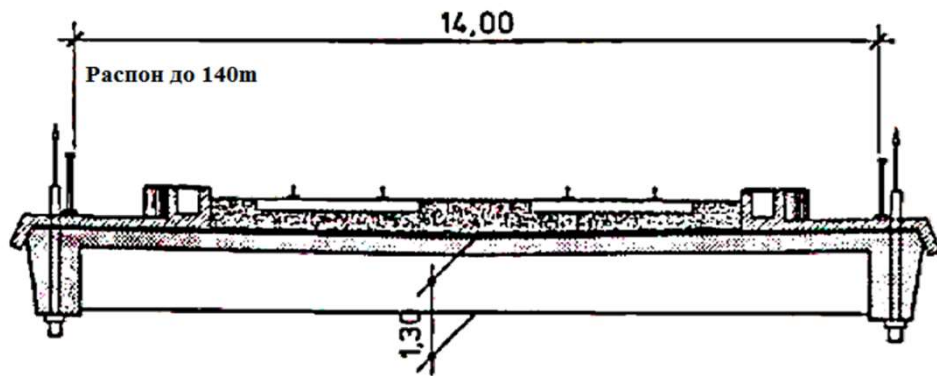

Вешање у две равни, греда не мора имати велику крутост на савијање, а код широких мостова ни велику торзиону крутост

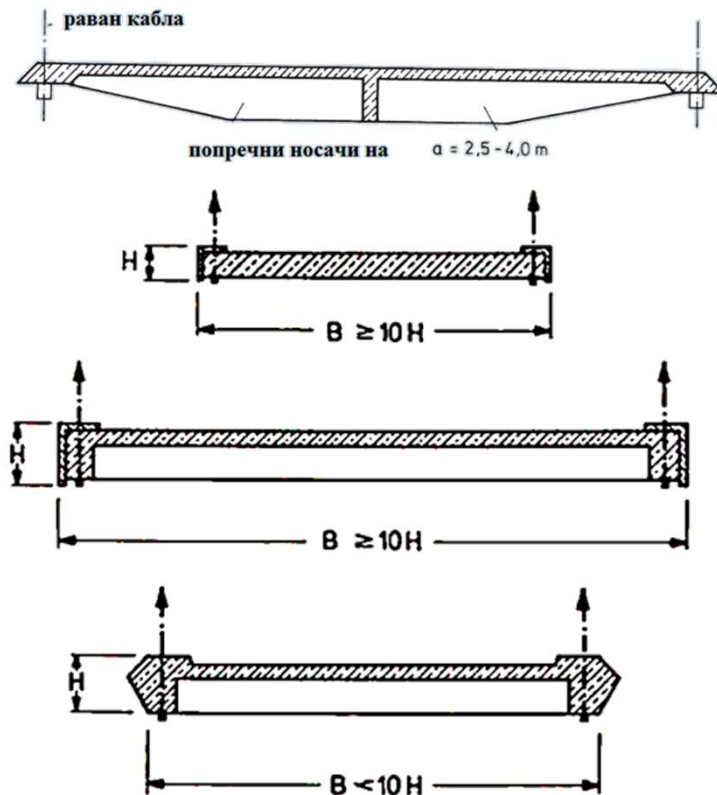
ДРУМСКИ

Железнички

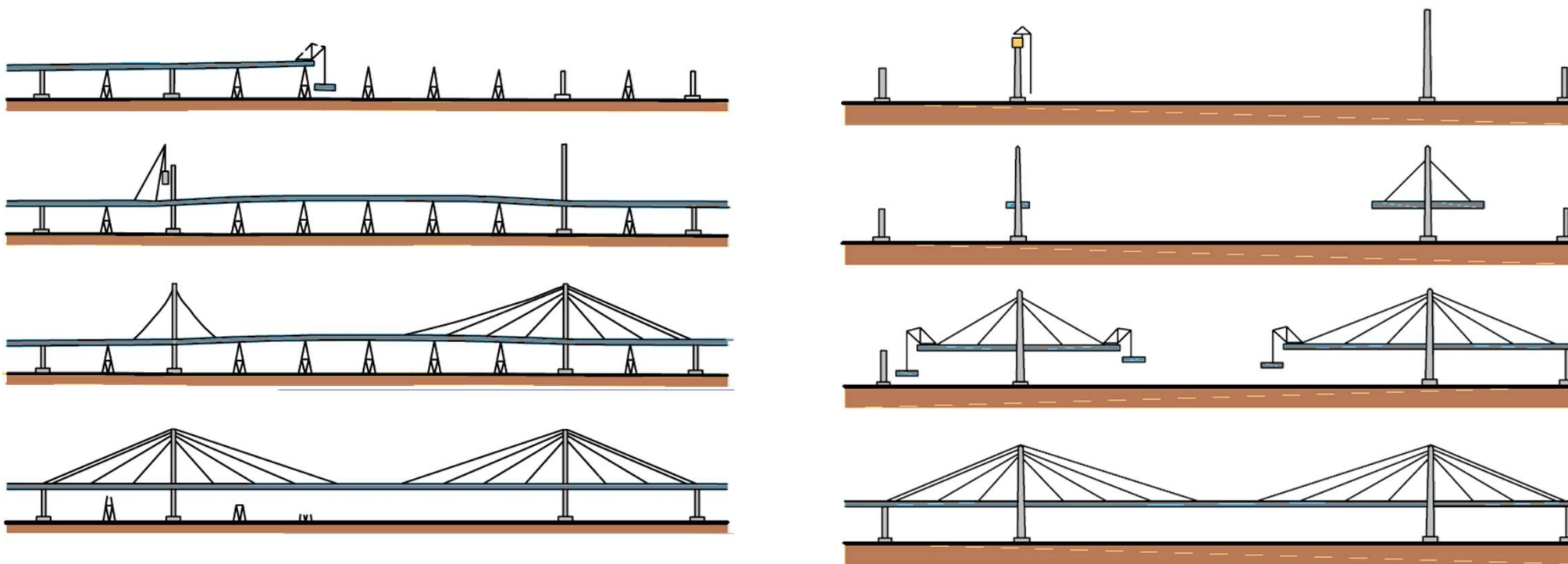

Осцилације и аеродинамичка стабилност

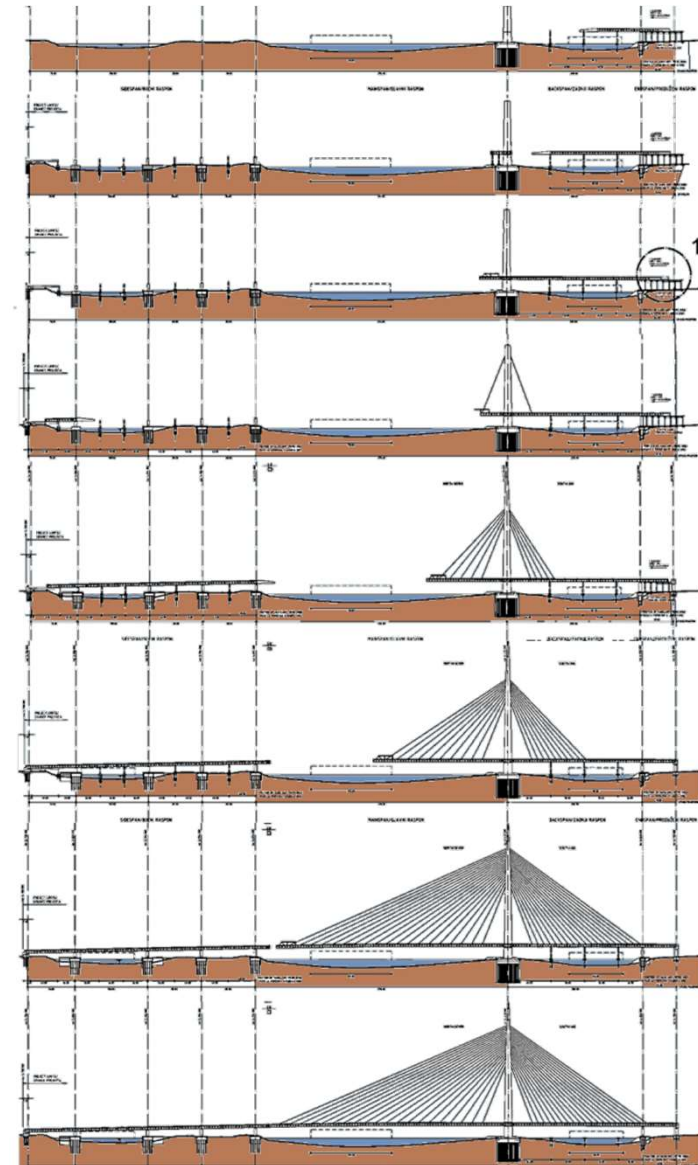
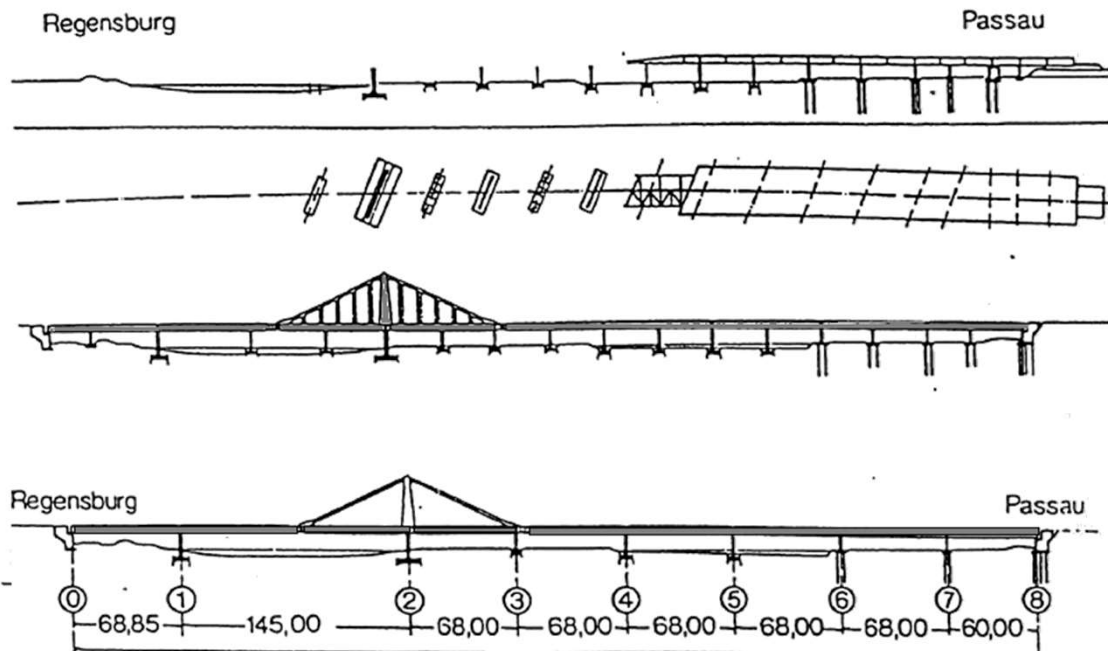

- Код вешања у 2 равни
  - $B \geq 10H$
  - Специјално обликовање при $B < 10H$
  - $B \geq L/30$
  - Усвајање А-пилона при $B < L/30$

Извођење мостова са косим затегама

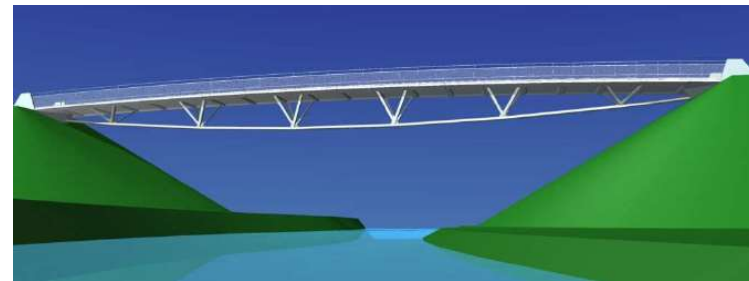

Комбинација са ПОТИСКИВАЊЕМ

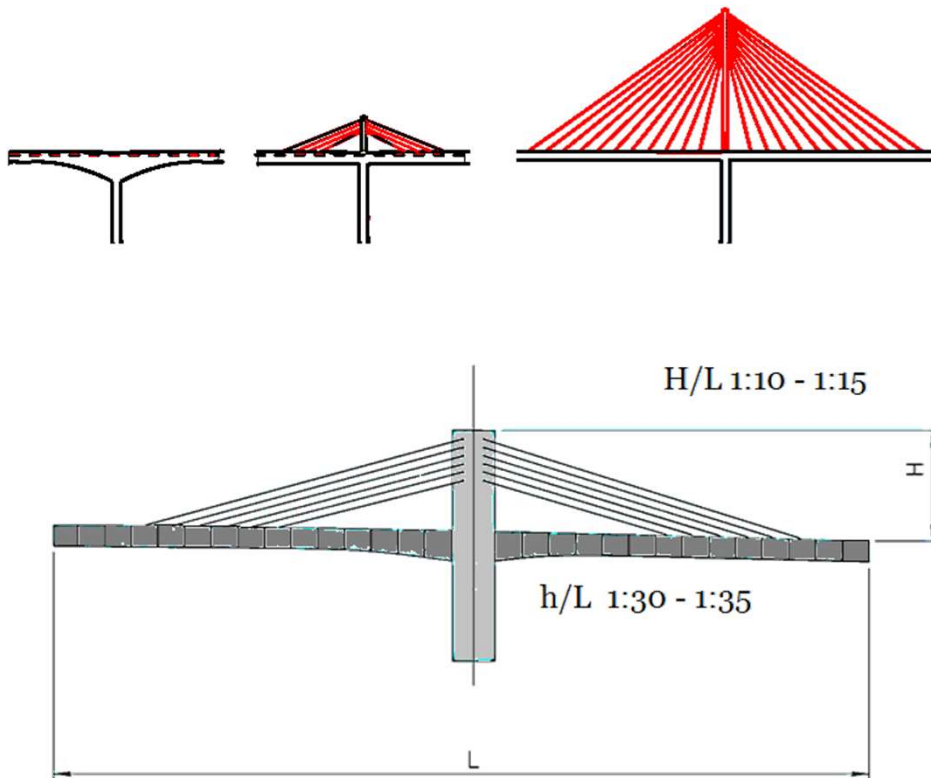

Остали системи придржани кабловима

- Extradosed Bridges
("привидни" мостови са косим затегама)
- Under deck (подупрти кабловима – двопојасни)
- Stress ribbon (ланчаница)

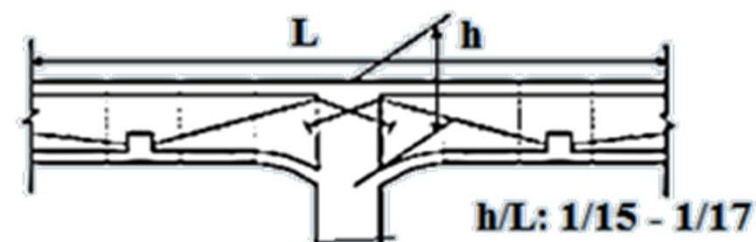

Привидни мостови са косим затедама – Extradosed мостови

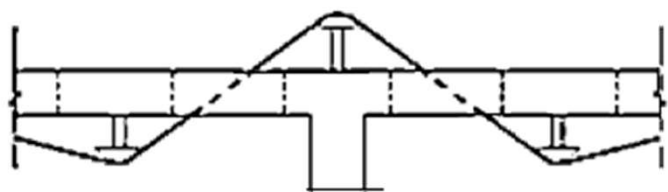
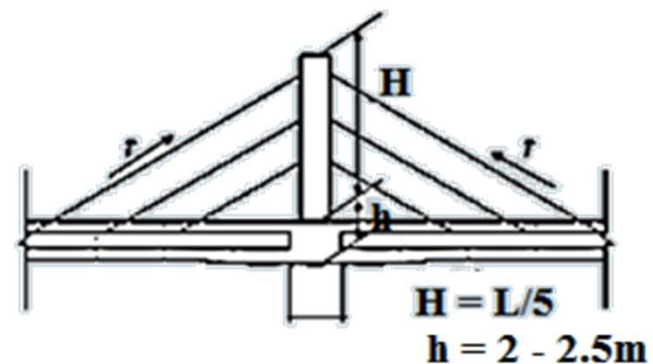
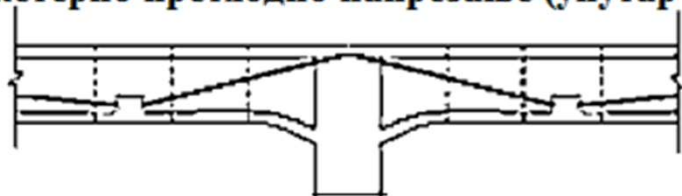

- Прелаз између гредних и носача са косим затегама
- Носач (коловозна конструкција) је крућа и носи значајан део оптерећења
- Каблови могу да буду изложени замору услед знатне варијације напона у њима
- Кад су каблови унутар бетонског платна (Ganter) постају саставни део читавог система

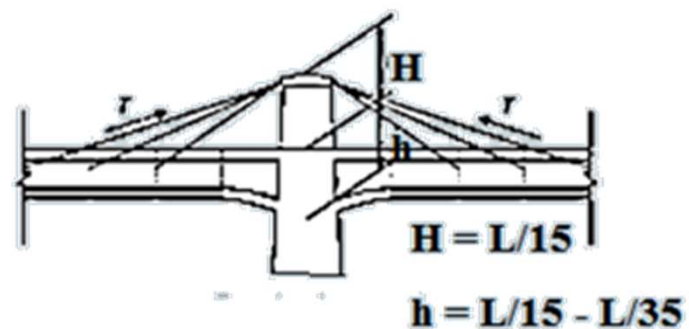
Поређење

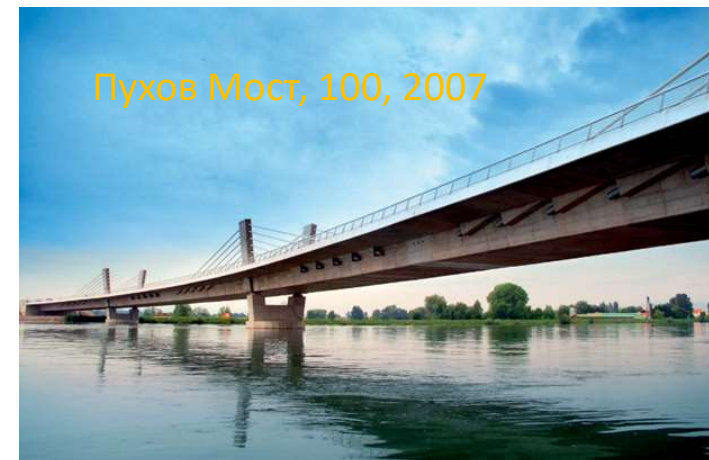
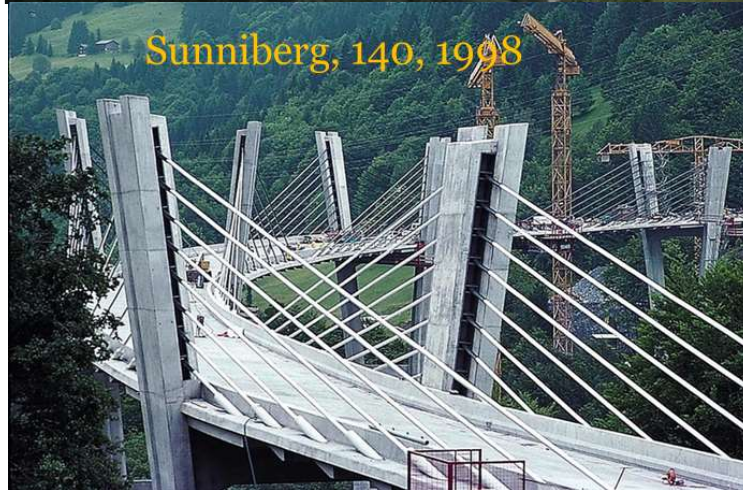
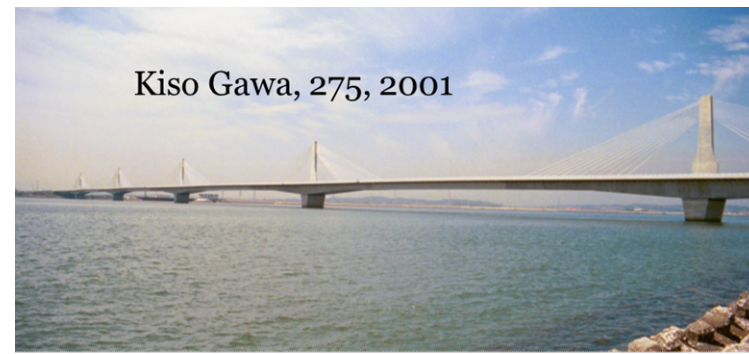
Екстерно претходно напрезање (унутар сандука)

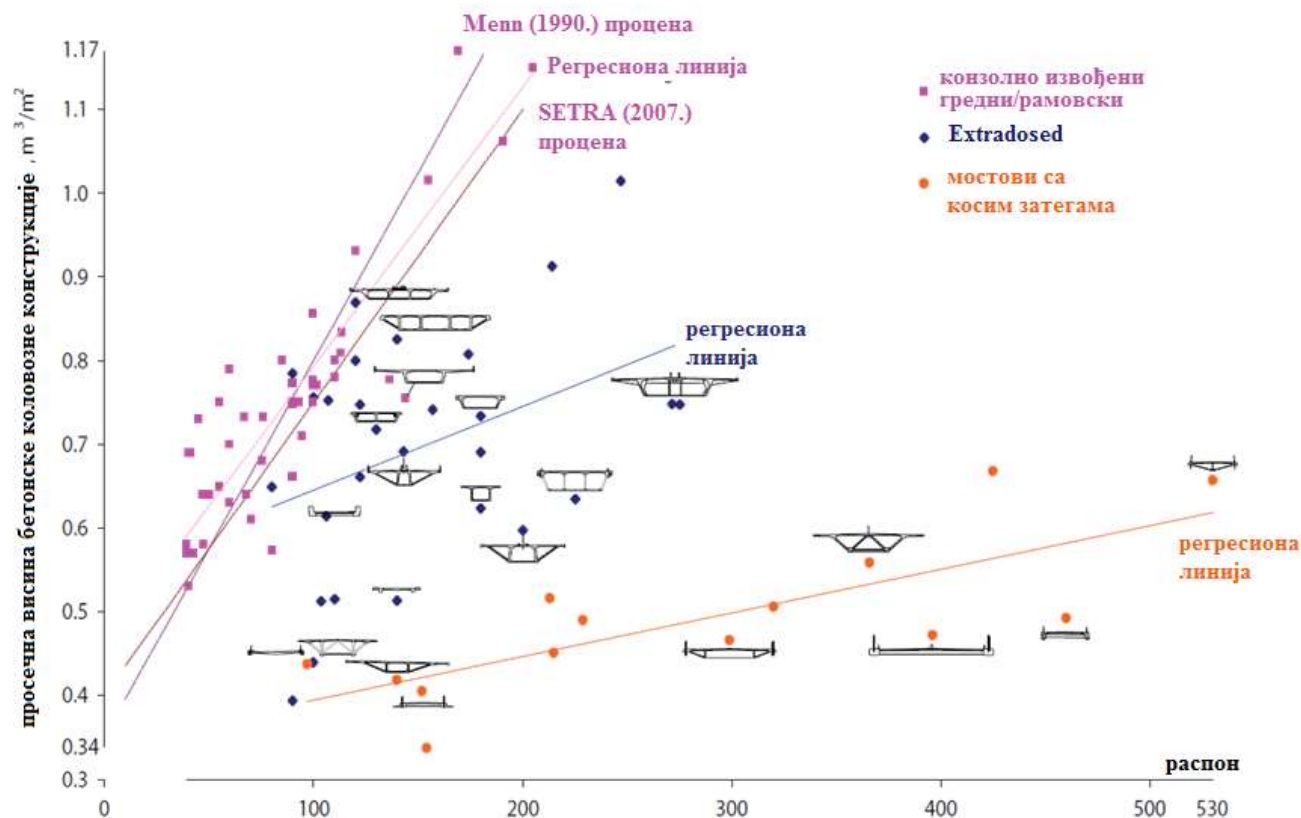
Повећање ексцентрицитета каблова

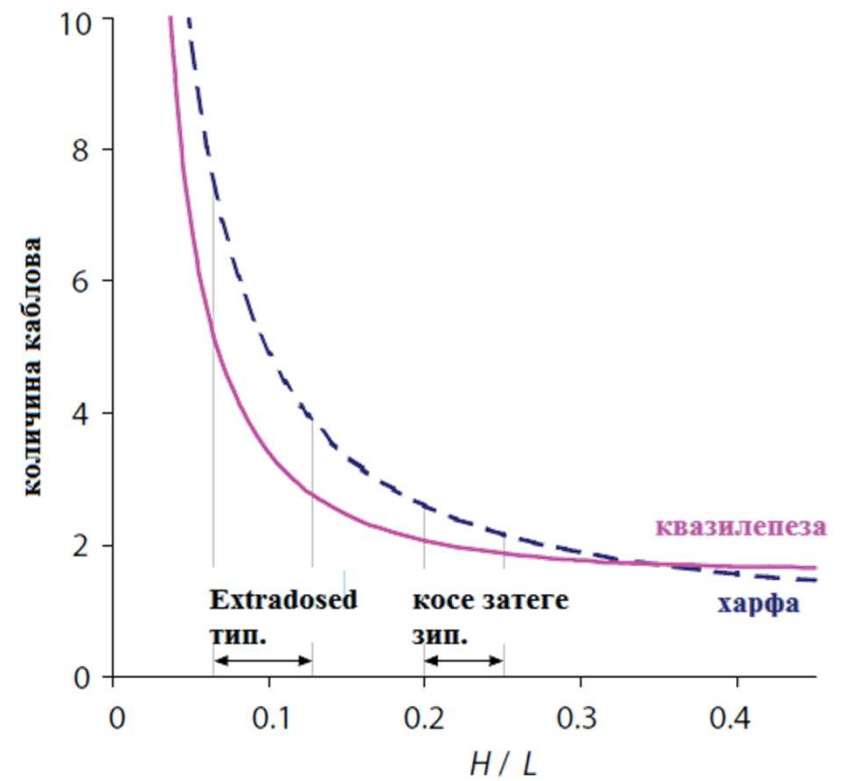
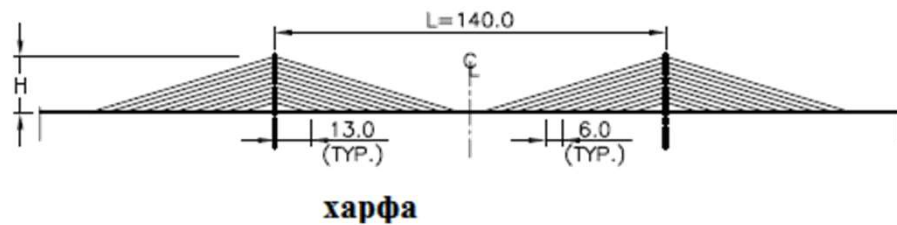
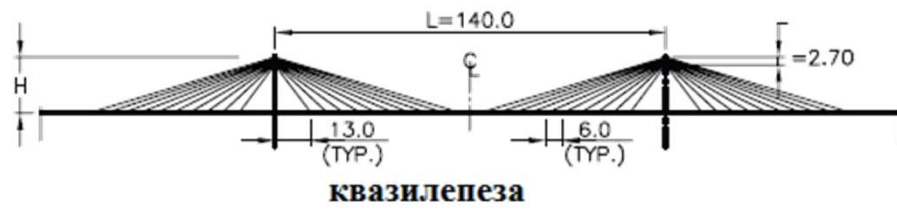
Примери

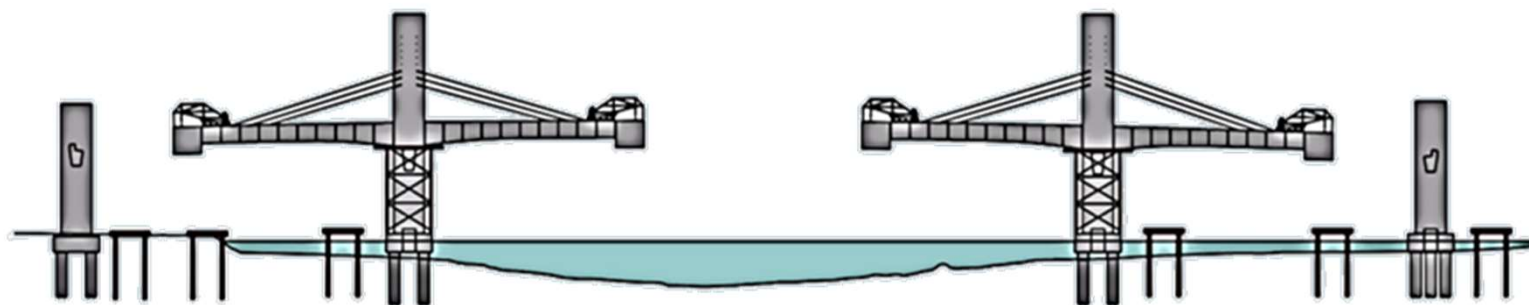
Попречни пресеци коловозне конструкције и системи

Конфигурација затега

Извођење

Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Мостови подупрти кабловима

Fritz Leonhardt - Weitingen viaduct, 1978
234-134-134-134-264

125 m над долином

Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Мостови подупрти кабловима

Kirchheim overpass

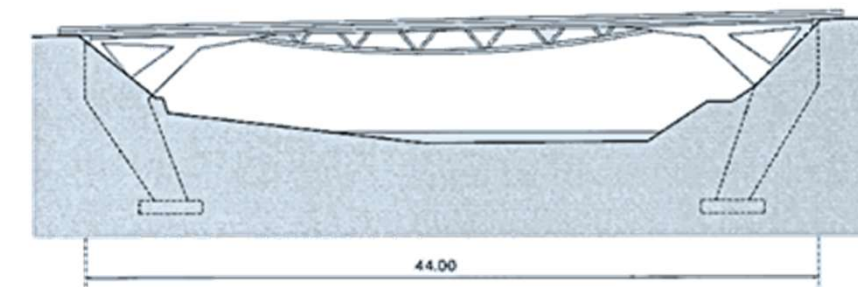
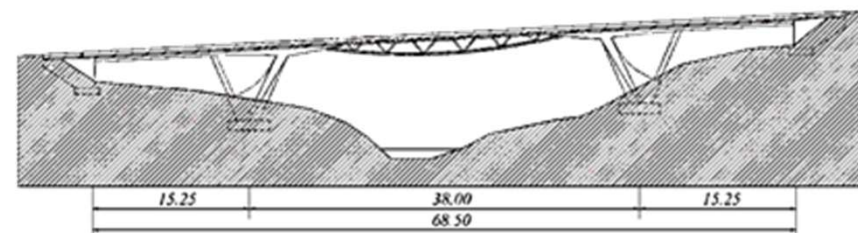
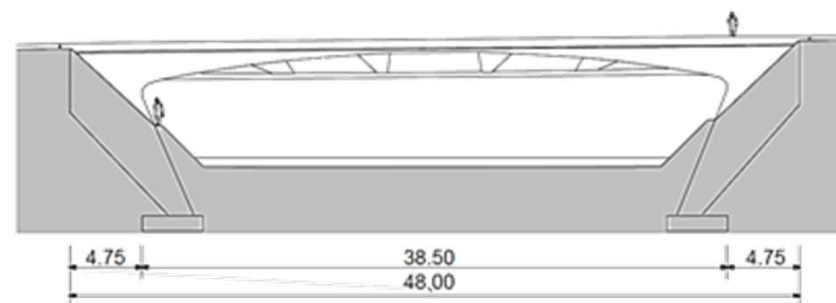
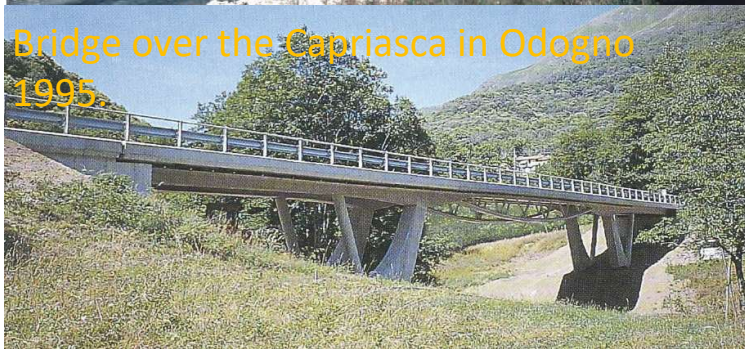

18 - 34 - 18 m (1992.)

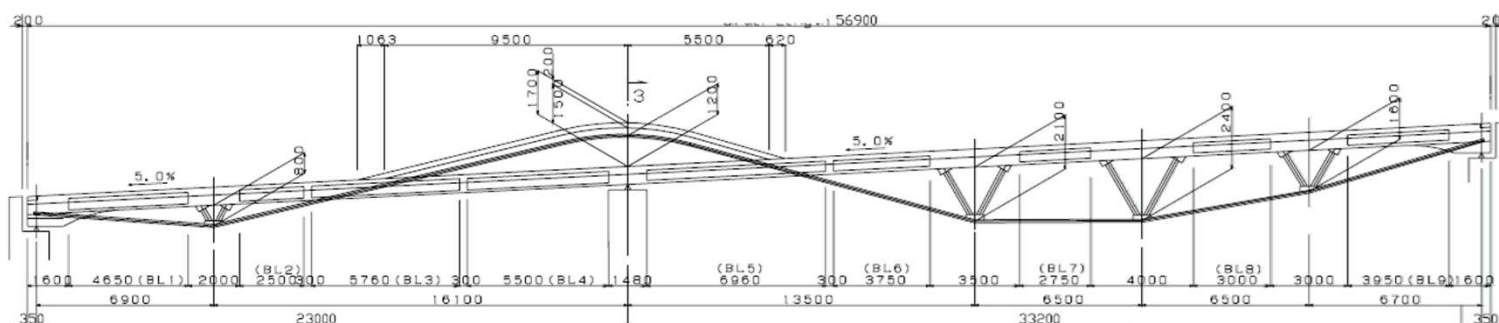
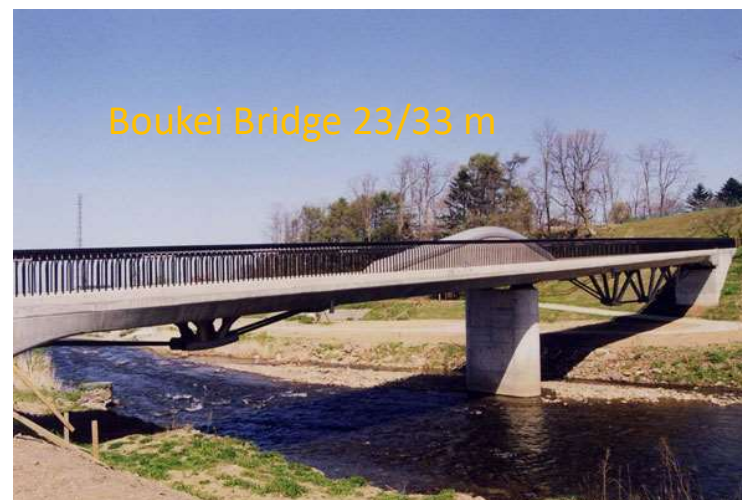
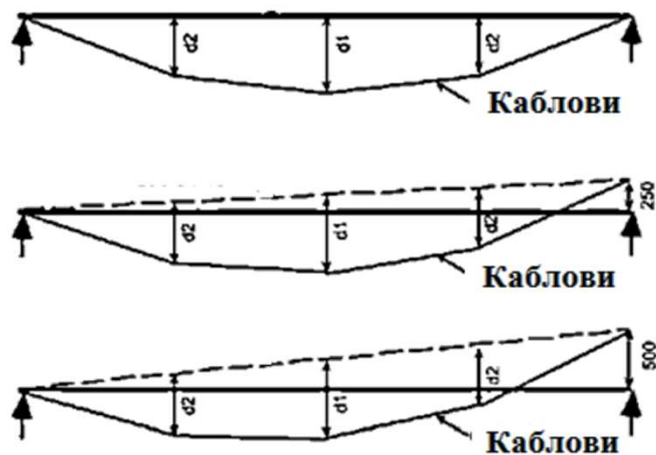
Schlaich

Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Aurelio Muttoni

Комбиновани системи

Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Obere Argen вијадукт (1991, 285)

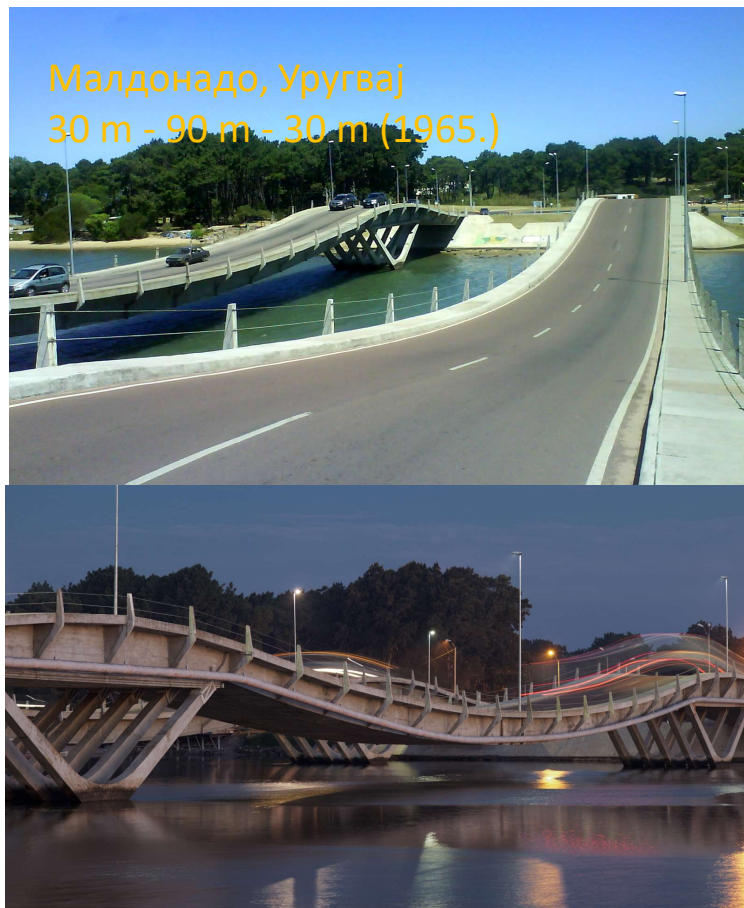

42 m - 5 × 86 m - 250 m

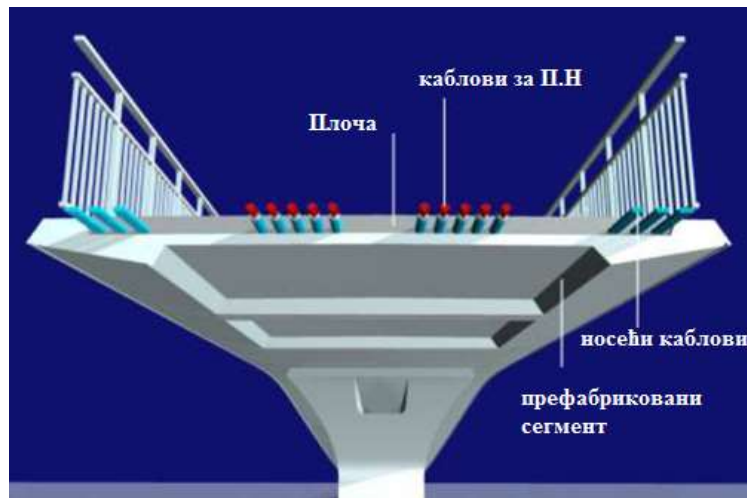
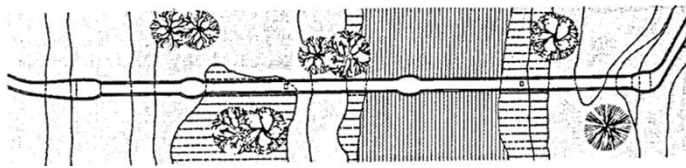
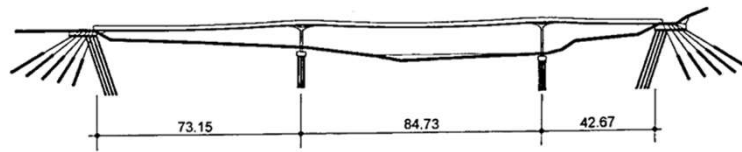
Ланчанице – stress ribbon bridge

Puente de la Barra

Rogue River Bridge, Grants Pass, Oregon

Извођење

Грађевински факултет Универзитета у Београду, 2023-24.

Rio Colorado, 146, 1974

